

บทที่ 3

ภาพรวมของตลาดสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

3.1 ความหมายของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

สินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท (โชติชัย สุวรรณภรณ์, นวพร สุทธาชีพ, ธรรมฤทธิ์ คุณศิริชัย และ มนูญ พุทธรังษี, 2548) ดังภาพที่ 3.1 ซึ่งประกอบด้วย

1) สินเชื่อที่มีหลักประกัน (Secured Loan) คือสินเชื่อที่ให้แกบุคคลธรรมดา โดยมีหลักทรัพย์ ค้ำประกัน เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อ

2) สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน (Unsecured Loan) คือสินเชื่อที่ให้แกบุคคลธรรมดา ซึ่งมิได้ระบุวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยไม่มีทรัพย์สินใดๆ เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ โดยสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สามารถแบ่งได้ เป็น

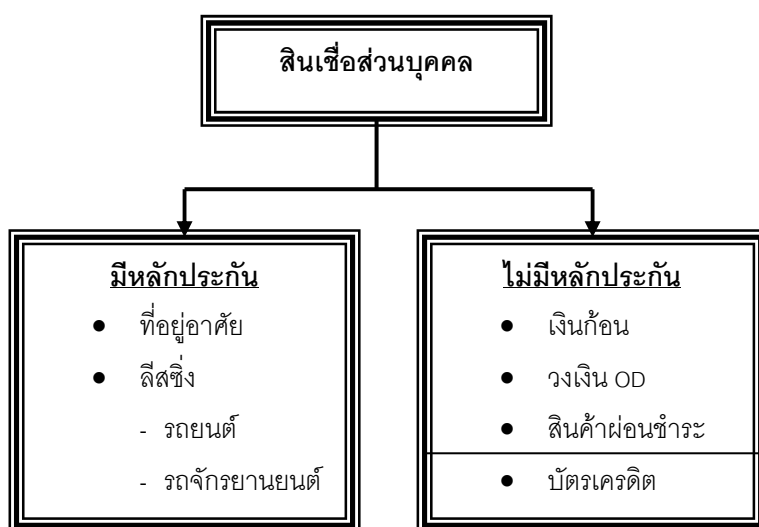
(1) เงินกู้ตามระยะเวลาหรือเงินก้อน (Term Loans) ซึ่งเป็นสินเชื่อเงินก้อนหรือสินเชื่อเงินสดที่ปล่อยให้ลูกค้าในคราวเดียว โดยมีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระที่แน่นอน ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละแห่งจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการผ่อนชำระสินเชื่อ เช่น 3 ปี 5 ปี และระยะเวลาขั้นต่ำในการปิดบัญชี เช่น ห้ามปิดบัญชีก่อน 6 เดือน มิฉะนั้นอาจต้องเสียค่าปรับ เมื่อมีการผ่อนชำระจนครบ วงเงินกู้จะหมดไป ดังนั้นการที่ลูกค้าต้องการใช้สินเชื่ออีกจะต้องทำเรื่องขออนุมัติใหม่

(2) วงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts) เป็นวงเงินสินเชื่อหมุนเวียนที่ให้แกลูกค้าในยามฉุกเฉิน เมื่อได้รับอนุมัติลูกค้าจะได้รับเงินก้อนแรกโอนเข้าบัญชีธนาคารที่ลูกค้าเลือก และได้รับบัตรเพื่อใช้ในการเบิกถอนเงินสดสำหรับวงเงินส่วนที่เหลือผ่านตู้ ATM ซึ่งทุกครั้งที่เกิดเงินสดจะมีการคิดดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการใช้วงเงิน และเมื่อผ่อนชำระคืน วงเงินจะตีกลับให้สามารถเบิกถอนได้อีกเต็มจำนวน โดยที่เงื่อนไขการจ่ายชำระคืนไม่ตายตัวเหมือนสินเชื่อประเภท Term Loans

(3) บัตรเครดิต เป็นบัตรที่สถาบันการเงินออกให้แก่ผู้ที่เป็นสมาชิก เพื่อใช้ซื้อสินค้าหรือบริการโดยไม่ต้องจ่ายเงินทันทีกับร้านค้าหรือสถานบริการที่เป็นสมาชิกของบัตรเครดิตนั้น นอกจากนี้ผู้ถือบัตรยังสามารถเบิกเงินจากธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสมาชิกของบัตรเครดิตได้ภายในวงเงินที่กำหนดไว้

ภาพที่ 3.1

องค์ประกอบของสินเชื่อส่วนบุคคล

ในบรรดาสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนั้น บัตรเครดิตมีความแตกต่างจากเงินก้อนและสินค้าผ่อนชำระตรงที่ การขออนุมัติบัตรเครดิตนั้น ลูกค้านั้นจะขอเพียงครั้งเดียวแล้วใช้วงเงินได้ตลอดไป และวัตถุประสงค์หลักของการใช้บัตรเครดิต คือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อสินค้าที่รับบัตรเพื่อใช้แทนเงินสดเป็นหลัก แต่ในขณะที่เงินก้อนและสินค้าผ่อนชำระนั้น การขออนุมัติใช้วงเงินจะต้องขอเป็นครั้งๆ เมื่อผ่อนชำระหมดไปแล้ว ลูกค้านั้นมีความประสงค์จะใช้วงเงินอีกจะต้องดำเนินการขออนุมัติกับสถาบันการเงินใหม่อีกครั้ง นอกจากนี้ความแตกต่างที่สำคัญของบัตรเครดิต กับ สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันประเภทอื่นๆ คือ บัตรเครดิตจะเจาะกลุ่มลูกค้า

ที่มีรายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป ในขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันประเภทอื่นๆ จะะกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท โดยในงานวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ประเภทเงินกู้ก่อน วงเงิน O/D และสินเชื่อผ่อนชำระ

3.2 ภาพรวมของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในไทย

สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็นสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนอกระบบ และในระบบ ดังนี้

3.2.1 สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนอกระบบ

คือการปล่อยเงินกู้นอกระบบ ด้วยรูปแบบต่างๆ รวมถึงการเล่นแชร์ ซึ่งในอดีตจนกระทั่งปัจจุบัน การปล่อยเงินกู้นอกระบบ มีรูปแบบของการจัดการที่หลากหลาย อาทิเช่น การให้กู้ยืมเงินแบบทั้งมีสัญญากู้ยืมและไม่มีสัญญากู้ยืม หรือการที่ผู้ให้กู้ยึดบัตรเอทีเอ็มของผู้กู้ไว้ โดยผู้กู้จะเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง ตั้งแต่ร้อยละ 5-30 ต่อเดือนโดยมีทั้งเงินกู้อย่างวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ซึ่งการปล่อยเงินกู้นอกระบบนี้ ส่วนมากจะเป็นนายทุนผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นที่เป็นผู้ให้กู้ โดยมีผู้รับจ้างในการเรียกเก็บหนี้จากผู้กู้ ติดตามหนี้โดยการข่มขู่หรือ กรรโชก หรือแม้แต่กระทั่งทำร้ายร่างกายผู้กู้ เพื่อให้ผู้กู้ชำระหนี้ ซึ่งจะเกิดปัญหาสังคมขึ้นตามมา เนื่องจากผู้กู้เกิดความหวาดกลัว จึงต้องไปกู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้อื่นๆ ที่คิดอัตราดอกเบี้ยแพงกว่าเพื่อนำมาชำระหนี้ให้กับผู้ให้กู้ ทำให้เกิดเป็นวงจรหนี้สินไม่รู้จบ

โดยส่วนใหญ่แล้ว การปล่อยเงินกู้นอกระบบจะเป็นการปล่อยเงินกู้โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 กำหนดให้คิดอัตราดอกเบี้ยกันได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี หรือ ร้อยละ 1.25 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 บัญญัติว่า "การกู้ยืมเงินกว่าห้าสิบบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ท่านจะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้" แต่เจ้าหน้าที่นอกระบบก็ยังสามารถคิดอัตราดอกเบี้ยเกินอัตราและสามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ โดยให้ลูกหนี้ลงนามในสัญญากู้ที่บวกอัตราดอกเบี้ยไว้ในเงินต้นตามสัญญาไว้แล้ว และใช้สัญญาดังกล่าวเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องบังคับคดี ทำให้ลูกหนี้เสียเปรียบ ไม่สามารถนำสืบต่อสู้ได้ ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในสังคม

ลักษณะของการกู้เงินนอกระบบอีกรูปแบบหนึ่งคือ การเล่นแชร์ เป็นการให้สมาชิกนำเงินมารวมกันเพื่อจัดสรรให้กับสมาชิกผู้เสนอดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนสูงสุดได้รับเงินทุนกองกลางไปใช้ได้ โดยเริ่มต้นจากท้าวแชร์หรือนายวงแชร์จะเป็นผู้ได้รับเงินทุนกองกลางก่อนโดยไม่ต้องเสนอ

ดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน อย่างไรก็ตาม การเล่นแชร์สามารถกระทำได้ในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุม กำกับ ดูแล การเล่นแชร์ ได้กำหนดห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์รวมกันเกินกว่า 3 วง หรือ มีจำนวนสมาชิกในวงแชร์รวมกันเกินกว่า 30 คน หรือมีทุนกองกลางต่อ 1 วง รวมกันทุกวงไม่เกิน 300,000 บาท หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ ได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์งวดใดงวดหนึ่งโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

ทั้งนี้การเล่นแชร์ ไม่ว่าจะเป็นอดีตหรือปัจจุบันก็ยังคงปรากฏอยู่ ตัวอย่างที่โด่งดังในอดีต คือ แชร์แม่หม้อย ที่เกิดขึ้นในปี 2527 ซึ่งเป็นการกู้เงินแบบไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน นอกจาก เช็กที่เขียนวันที่ล่วงหน้า หรือสัญญาเงินกู้ ซึ่งผู้ให้กู้นั้นมีความเชื่อในตัวของผู้กู้และไม่สนใจว่าผู้กู้ นำเงินไปลงทุนในธุรกิจการเก็งกำไรซื้อขายน้ำมันจริงหรือไม่ โดยผู้ให้กู้จะได้ผลตอบแทนสุทธิใน อัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.00 ต่อเดือน นอกจากนี้ยังมี แชร์นกแก้ว แชร์ชาร์เตอร์ ที่มีลักษณะคล้ายกับ แชร์แม่หม้อยและมีผู้สนใจที่จะให้กู้อย่างมากมายเช่นกัน

ธุรกิจเงินนอกระบบนั้น ได้ก่อให้เกิดปัญหาให้แก่วงศ์มอย่างมาก แต่ธุรกิจนี้ก็ยังคง เป็นที่นิยม เนื่องจากผู้ปล่อยเงินกู้จะได้รับผลตอบแทนที่สูงมาก ในขณะที่ความเสี่ยงก็สูงตามไปด้วยเช่นกัน

3.2.2 สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบ

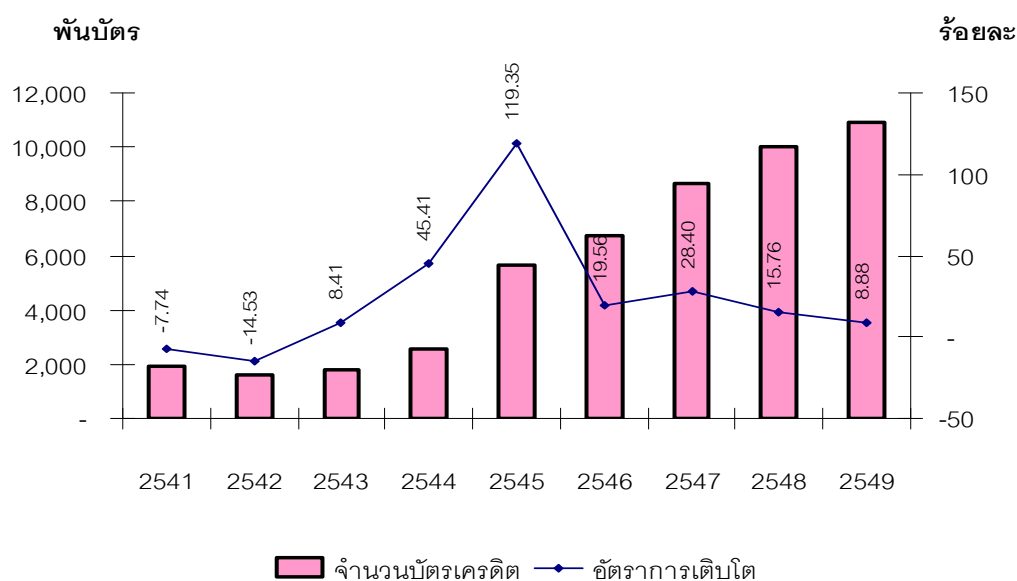
สถาบันการเงินที่อยู่ในระบบสามารถเข้ามาให้บริการในธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันได้ ซึ่งลักษณะการให้กู้ คล้ายกับธุรกิจเงินนอกระบบ เนื่องจากสถาบันการเงินมีเครื่องมือที่สามารถลดความเสี่ยงดังกล่าวลงได้ คือ การก่อเกิดของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 ซึ่งทำให้สถาบันการเงินมีข้อมูลที่ต้องของลูกค้าในการพิจารณาการให้สินเชื่อ ประกอบกับในอดีตที่ผ่านมา ระบบธนาคารพาณิชย์จะเน้นการให้สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ และภาคอุตสาหกรรมต่างๆ แต่ในระยะหลังนับจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ภาคเศรษฐกิจจริงของไทยยังไม่สามารถฟื้นตัวได้ดีเท่าที่ควร ความต้องการสินเชื่อกลุ่มนี้จึงลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้ธนาคารทั้งระบบจึงต้องปรับตัวเข้าหาลูกค้ารายย่อย สินเชื่อที่น่าเสนอแก่ผู้บริโภคก็ต้องตอบสนองความต้องการของผู้บริโภครายย่อยเช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เป็นต้น

ในปี 2540 - 2545 นั้น ผู้สมัครบัตรเครดิต มีรายได้ขั้นต่ำเพียง 10,000 บาทต่อเดือน ก็มีสิทธิสมัครบัตรเครดิตและได้รับการอนุมัติง่าย ทำให้มีทั้งผู้มีสิทธิสมัครบัตรเครดิต ผู้ถือบัตรเครดิต ปริมาณบัตรเครดิต และปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเป็นจำนวนมาก และปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาในเวลานั้นก็คือ มีการใช้จ่ายเกินตัว ผู้ถือบัตรเครดิตไม่มีความสามารถในการชำระ

หนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตของตนเอง จนเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) จำนวนมาก ดังนั้นในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงออกมาตรการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิต โดยมีข้อกำหนดให้ผู้ที่จะสมัครบัตรเครดิตต้องมีรายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป หรือมีรายได้รวม 180,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นผลให้จำนวนผู้ถือบัตรเครดิตมีอัตราการเติบโตในจำนวนที่ลดลง ดังแสดงในภาพที่ 3.2 กล่าวคือ ปี 2545 อัตราการเติบโตของปริมาณบัตรเครดิตเท่ากับร้อยละ 119.35 แต่เมื่อมีการออกมาตรการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิต ในปลายปี 2545 ทำให้อัตราการเติบโตของปริมาณบัตรเครดิตในปี 2546 ลดลงเหลือร้อยละ 19.56 เท่านั้น ซึ่งการออกมาตรการดังกล่าว ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มการขยายตัวของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันที่มีใช้บัตรเครดิต จากที่กลุ่มลูกค้าบางส่วนไม่มีคุณสมบัติในการขอสินเชื่อบัตรเครดิตได้ และขณะเดียวกันหลังจากที่รัฐบาลได้ออกมาตรการควบคุมเรื่องการอนุญาตให้บัตรเครดิตผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยต่างปรับโครงสร้างการทำธุรกิจเพื่อมุ่งเน้นสินเชื่อส่วนบุคคลทดแทนธุรกิจบัตรเครดิต เนื่องจากสินเชื่อส่วนบุคคลในขณะนั้นยังคงเป็นสินเชื่อที่ไม่มีข้อกำหนดเรื่องอัตราดอกเบี้ยและเกณฑ์การกำหนดรายได้ขั้นต่ำ

ภาพที่ 3.2

จำนวนบัตรเครดิตปี 2541 – 2549

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยออกมาตรการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิต ลงประกาศ วันที่ 26 มีนาคม 2547 มาทดแทนมาตรการเดิมที่ประกาศก่อนหน้าลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม และเข้มงวดมากขึ้น เช่น เกณฑ์ผู้ถือบัตรต้องจ่ายชำระหนี้ขั้นต่ำต่อเดือน ในสัดส่วนร้อยละ 10 ของยอดคงค้างทั้งหมด จากเกณฑ์เดิมที่ให้ชำระขั้นต่ำ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของยอดคงค้างทั้งหมด หรือ เกณฑ์การยกเลิกบัตร เมื่อผู้ถือบัตรมีการค้างชำระบัตรเครดิตเกินกว่า 3 เดือน

จากการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารแห่งประเทศไทย มีผลต่อผู้ประกอบการ ทั้งกลุ่มผู้ประกอบการธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจ Non – Bank หันมาให้ความสนใจในตลาดสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันกันมากขึ้น ซึ่งในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดนิยามและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ที่อยู่ภายใต้การกำกับดังนี้

“สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ” หมายถึง

(1) สินเชื่อที่ให้แก่นบุคคลธรรมดาซึ่งมิได้ระบุดูวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ และมิได้วัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน

(2) สินเชื่อที่เกิดจากการให้เชื่อซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิง ในสินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นปกติ ยกเว้นสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ผู้ที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลได้แก่

(1) ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนซึ่งสามารถประกอบธุรกิจได้ทันทีโดยไม่ต้องขอ อนุญาตจากกระทรวงการคลัง เนื่องจาก เป็นธุรกรรมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ อยู่แล้ว

(2) ผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-Bank) จะต้องได้รับอนุญาตจาก กระทรวงการคลังก่อน และต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีทุน จดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท โดยให้ยื่นขอผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

เงื่อนไขการประกอบธุรกิจที่สำคัญได้แก่

(1) วงเงินสูงสุดที่ผู้ประกอบธุรกิจให้กู้ได้คือ ไม่เกิน 5 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หรือ กระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝากซึ่งลูกค้าฝากไว้กับสถาบันการเงินเฉลี่ยต่อเดือนเป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(2) ดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใดๆ สามารถเรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective rate) นอกจากดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียมใด ๆ แล้วผู้ประกอบการธุรกิจอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามที่จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุได้ตามรายการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(3) ต้องปิดประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมใดๆ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนด ณ สำนักงานทุกแห่ง และเผยแพร่รายละเอียดไว้ในเว็บไซต์ รวมทั้งแจ้งรายละเอียดให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ประสงค์จะขอสินเชื่อทราบ

(4) การใช้สื่อทางการตลาดต้องสื่อข้อความให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่าย ไม่ชวนเชื่อเกินความจริง และต้องชี้แจงข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน

3.3 ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบ

3.3.1 สถาบันผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในประเทศไทย

ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน 2550 สถาบันผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 25 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 10 แห่ง สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 2 แห่ง และบริษัทที่ประกอบธุรกิจ Non – Bank 13 แห่ง ซึ่งผู้ให้บริการแต่ละแห่งนั้นได้ออกผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน 1-4 ผลิตภัณฑ์ ทำให้จำนวนผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันรวมกัน 43 ผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

รายชื่อสถาบันผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในประเทศไทย

ชื่อสถาบันผู้ให้บริการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
ธนาคารพาณิชย์ไทย		
1. ธนาคารกสิกรไทยฯ	สินเชื่อเงินสดทันที สินเชื่อบุคคลทันที	O/D เงินก้อน
2. ธนาคารกรุงไทยฯ	สินเชื่อบุคคล กรุงไทย ไอแคช	เงินก้อน
3. ธนาคารทหารไทยฯ	สินเชื่อบุคคล Ready Cash สินเชื่อบุคคลเงินสดทันที Cash 2 Go	O/D เงินก้อน
4. ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ	สินเชื่อหมุนเวียน Speedy Cash สินเชื่อบุคคล Speedy Loan	O/D เงินก้อน
5. ธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ	สินเชื่อ สไมล์แคช	เงินก้อน
6. ธนาคารนครหลวงไทยฯ	สินเชื่อเงินสดเพิ่มสุข (SCIB T Loan)	เงินก้อน
7. ธนาคารไทยธนาคารฯ	สินเชื่อบุคคล เพอร์ซันนัลแคช เอ็กซ์ตร้าลอง	เงินก้อน
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์ เตอร์ด (ไทย)ฯ	สินเชื่อบุคคล สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด วงเงินสแตนดาร์ดบายแคช วงเงินพิเศษส่วนบุคคล สินเชื่อสมาร์ทแคช	เงินก้อน O/D O/D เงินก้อนและ O/D
9. ธนาคารยูโอบีฯ	สินเชื่อบุคคล ยูโอบี ไอแคช วงเงิน ยูโอบี แคชพลัส วงเงิน ยูโอบี Executive O/D	เงินก้อน O/D O/D
10. ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อยฯ	สินเชื่อบุคคลไทยเครดิต	เงินก้อน

ตารางที่ 3.1

รายชื่อสถาบันผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในประเทศไทย (ต่อ)

ชื่อสถาบันผู้ให้บริการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
สาขานาครพาณิชย์ ต่างประเทศ		
1. ธนาคารซีทีแบงก์ฯ	ซีทีแบงก์เรดดีเครดิต ซีทีแบงก์เพอร์ซันนัลโลน	O/D เงินก้อน
2. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ฯ	สินเชื่อบุคคล เอชเอสบีซี	เงินก้อน
บริษัทที่ประกอบธุรกิจ Non – Bank		
1. บมจ.อิออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) -เปิดดำเนินการ : 18 กันยายน 2535 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ญี่ปุ่น	สินเชื่อส่วนบุคคล สินค้านำฝาก	เงินก้อน สินค้านำฝากชำระ
2. บมจ.สยามเจเนอรัล แพลตอริง -เปิดดำเนินการ : 29 ธันวาคม 2536 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ไทย	สินเชื่อบุคคล บมจ.สยาม เจเนอรัล แพลตอริง	เงินก้อน
3. บมจ.ซิงเกอร์ประเทศไทย -เปิดดำเนินการ : 4 มกราคม 2537 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : เนเธอร์แลนด์	เงินด่วนซิงเกอร์	เงินก้อน
4. บจ.จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) -เปิดดำเนินการ : 9 พฤศจิกายน 2537 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : สหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ)	จีอี มานนี่ เฟิร์สช้อยส์ จีอี มานนี่ เพอร์ซันนัลเครดิต สินเชื่อเงินสดดอกเบี้ยประสงค์ ควิกแคช	สินค้านำฝากชำระ และ O/D เงินก้อน เงินก้อน
5. บจ.เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเชส -เปิดดำเนินการ : 24 มกราคม 2538 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : สหรัฐฯ	สินเชื่อพาวเวอร์บาย เซ็นทรัล เพอร์ซันนัลโลน	สินค้านำฝากชำระ และ O/D เงินก้อน

ตารางที่ 3.1

รายชื่อสถาบันผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในประเทศไทย (ต่อ)

ชื่อสถาบันผู้ให้บริการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
6. บจ.บัตรเครดิตอยุธยา -เปิดดำเนินการ : 29 สิงหาคม 2539 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ไทย	สินเชื่อพิเศษดรีมโลน	เงินก้อน
7. บมจ.อีซีบาย -เปิดดำเนินการ : 30 กันยายน 2539 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ญี่ปุ่น	บัตรเครดิตเงินสด ยูเมะพลัส สินเชื่อบุคคลอีซีบาย สินเชื่อเงินผ่อน	O/D เงินก้อน สินค้าผ่อนชำระ
8. บจ.เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) -เปิดดำเนินการ : 4 ธันวาคม 2540 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : สหรัฐฯ	บัตรเครดิตเงินสด เอไอจี จัส แคช สินเชื่อบุคคลเอไอจี	O/D เงินก้อน
9. บจ.เซทเทเลม (ประเทศไทย) -เปิดดำเนินการ : 6 กันยายน 2542 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ฝรั่งเศส	เซทเทเลมเพอร์ซันนัลโลน สินเชื่อเงินผ่อนเซทเทเลม	เงินก้อน สินค้าผ่อนชำระ
10. บมจ.บัตรเครดิตไทย -เปิดดำเนินการ : 2 กรกฎาคม 2545 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ไทย	สินเชื่อบุคคล KTC Cash KTC Cash Revolve	เงินก้อน O/D
11. บจ.วี แคช เอ็นเตอร์ไพรส์ -เปิดดำเนินการ : 20 พฤศจิกายน 2546 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ไทย	สินเชื่อเงินสด วีแคช	เงินก้อน
12. บจ.แคปปิตอล โอเค -เปิดดำเนินการ : 24 ธันวาคม 2546 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ไทย	สินเชื่อเงินสดพร้อมใช้ แคปปิตอลโอเค	เงินก้อน
13. บจ.พรอมิส (ประเทศไทย) -เปิดดำเนินการ : 19 มีนาคม 2547 -สัญชาติผู้ร่วมทุน : ญี่ปุ่น	สินเชื่อบุคคล พรอมิส	เงินก้อน

ที่มา : รวบรวมจาก เว็บไซต์ ของธนาคารพาณิชย์ และผู้ให้บริการที่เป็น Non - Bank

3.3.2 โครงสร้างตลาดธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

ตลาดสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบ มีผู้ให้บริการที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ และ ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ซึ่งจากการสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี 2547 พบว่ายอดคงค้างของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 139,531 ล้านบาท และของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank เท่ากับ 36,417 ล้านบาท รวมยอดคงค้างของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันทั้งสิ้น 175,948 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 79.30 และเป็นส่วนแบ่งของ Non – Bank ร้อยละ 20.70 แต่เมื่อพิจารณาจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการพบว่า จำนวนลูกค้าสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 1,909,692 คน ในขณะที่ลูกค้าของ Non – Bank เท่ากับ 1,824,857 คน รวมลูกค้าจำนวน 3,734,549 คน ซึ่งสัดส่วนของจำนวนลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ และ Non – Bank ใกล้เคียงกัน กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 51.14 และ ร้อยละ 48.86 ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุที่ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของ ธนาคารพาณิชย์ และ Non – Bank มีความแตกต่างกันมาก โดยที่จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการไม่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์คือกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง โดยส่วนใหญ่จะมีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ดังนั้นวงเงินสินเชื่อที่อนุมัติให้ลูกค้าก็จะสูงตามไปด้วย ในขณะที่ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank มีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มที่มีรายได้ปานกลาง ถึง รายได้ต่ำ เป็นผลให้วงเงินที่อนุมัติให้ลูกค้าต่ำไปด้วย เช่นกัน ซึ่งได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

ส่วนแบ่งตลาดของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบ

ธุรกิจ Non – Bank แยกตามระดับรายได้ของผู้บริโภค ณ 30 มิถุนายน 2547

กลุ่มรายได้ (บาท)	ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มี หลักประกัน (ล้านบาท)			จำนวนลูกค้าสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มี หลักประกัน (คน)		
	ธนาคาร พาณิชย์	Non - Bank	รวม	ธนาคาร พาณิชย์	Non - Bank	รวม
น้อยกว่า 7,000	6,191	4,172	10,363	424,329	415,390	839,719
7,000-10,000	6,866	5,814	12,680	345,416	491,302	836,718
10,000-15,000	9,914	7,383	17,297	360,205	359,890	720,095
15,000-25,000	18,077	8,746	26,823	386,464	319,231	705,695
มากกว่า 25,000	98,483	10,302	108,785	393,278	239,044	632,322
รวม (สัดส่วน)	139,531 (79.30)	36,417 (20.70)	175,948 (100.00)	1,909,692 (51.14)	1,824,857 (48.86)	3,734,549 (100.00)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : 1. ธนาคารแห่งประเทศไทยยังไม่เปิดเผยตัวเลขสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ในปี 2548 - 2550

2. ตัวเลขในวงเล็บเป็นร้อยละ

ทั้งนี้ส่วนแบ่งตลาดของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามสถาบันของผู้ให้บริการ ดังนี้

(1) ส่วนแบ่งตลาดของธนาคารพาณิชย์

การพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ ได้คำนวณจากปริมาณเงินให้สินเชื่อรวม และสินทรัพย์รวม เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ยังไม่เปิดเผยตัวเลขของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ซึ่งส่วนแบ่งตลาดของปริมาณสินเชื่อรวม และปริมาณสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ตามตารางที่ 3.3 พบว่าธนาคารกรุงไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารทหารไทยฯ ธนาคารกรุงศรีฯ เป็นผู้ครอบครองส่วนแบ่งของปริมาณสินเชื่อรวม และปริมาณสินทรัพย์รวม มากเป็นลำดับ 1-5 ซึ่งแสดงได้ถึงความพร้อมของการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่นั้น จะมีจำนวนสาขาที่ให้บริการจำนวนมาก ซึ่งเป็นช่องทางในการขยายธุรกิจได้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามธนาคาร

พาณิชย์ต่างประเทศ เช่น ธนาคารซีทีบีเอ็กซ์ และ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ฯ ถึงแม้จะมีส่วนแบ่งตลาดของปริมาณสินเชื่อรวมและสินทรัพย์รวม ที่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์รายอื่นๆ แต่ทั้งสองธนาคารได้เข้ามาดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันก่อนธนาคารพาณิชย์รายอื่น ทำให้มีความชำนาญในการให้บริการ รวมทั้งการมีภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นผู้ให้บริการ และมีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้การออกผลิตภัณฑ์นั้นตรงตามความต้องการของลูกค้า ทำให้มีโอกาสที่ส่วนแบ่งตลาดของรายได้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน รวมทั้งปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะมากกว่าธนาคารพาณิชย์ไทย

ตารางที่ 3.3

ส่วนแบ่งตลาดของปริมาณสินเชื่อรวมและปริมาณสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการ
สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคารพาณิชย์	สินเชื่อรวม	ร้อยละ	สินทรัพย์รวม	ร้อยละ
ธ.กรุงไทยฯ	926,270	23.05	1,206,215	20.67
ธ.ไทยพาณิชย์ฯ	694,933	17.29	984,290	16.87
ธ.กสิกรไทยฯ	673,890	16.77	936,691	16.05
ธ.ทหารไทยฯ	542,758	13.51	748,709	12.83
ธ.กรุงศรีอยุธยาฯ	457,799	11.39	662,881	11.36
ธ.นครหลวงฯ	233,624	5.81	411,512	7.05
ธ.ยูโอบีฯ	156,683	3.90	188,270	3.23
ธ.ไทยธนาคารฯ	102,664	2.55	217,496	3.73
ธ.ซีทีบีเอ็กซ์	91,879	2.29	180,527	3.09
ธ.สแตนดาร์ดฯ	83,228	2.07	185,793	3.18
ธ.ฮ่องกงฯ	55,127	1.37	112,349	1.93
รวม	4,018,855	100.00	5,834,733	100.00

ที่มา : งบการเงินของธนาคารพาณิชย์

หมายเหตุ : เนื่องจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์นั้น ยังไม่เปิดเผยตัวเลขของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ดังนั้นการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน จะคำนวณทางอ้อมจากปริมาณเงินให้สินเชื่อรวม และสินทรัพย์รวม

จากตารางที่ 3.4 พบว่าในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนั้น มีการผูกขาดในเรื่องการปล่อยสินเชื่อและปริมาณการถือครองสินทรัพย์ที่ค่อนข้างสูง กล่าวคือ อัตราการกระจุกตัว Concentration Ratio ของปริมาณสินเชื่อ CR_4 ในธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เท่ากับ 0.70 ซึ่งหมายความว่าสินเชื่อทั้งหมดในธนาคารพาณิชย์อยู่กับธนาคารพาณิชย์ที่มีสินเชื่อมากที่สุด 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารทหารไทยฯ เท่ากับร้อยละ 70 แต่เมื่อพิจารณาค่าการกระจุกตัว Herfindahl Summary Index (H) พบว่า ในธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนั้นยังคงมีการแข่งขันกันเอง เนื่องจากค่า H ที่ได้นั้นจะมีค่าเข้าใกล้กับระดับที่มีการแข่งขัน กล่าวคือ ค่า H เท่ากับ 0.15 ซึ่งหากเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ค่า H ควรจะเท่ากับ 0.09

นอกจากนี้ค่า CR_4 ของปริมาณการครอบครองสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เท่ากับ 0.66 โดยผู้ที่ครอบครองสินทรัพย์ มากเป็นลำดับ 1 – 4 ได้แก่ ธนาคารกรุงไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารทหารไทยฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 3.4

อัตราการกระจุกตัวของสินเชื่อรวมและสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ ปี 2549

อัตราการกระจุกตัว	CR_4	H	H ตลาดแข่งขัน
สินเชื่อรวม	0.70	0.15	0.09
สินทรัพย์รวม	0.66	0.14	0.09

ที่มา : คำนวณจากงบการเงินธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน
หมายเหตุ : เนื่องจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์นั้น ยังไม่เปิดเผยตัวเลขของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ดังนั้นการพิจารณาอัตราการกระจุกตัวของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน จะคำนวณทางอ้อมจากปริมาณเงินให้สินเชื่อรวม และสินทรัพย์รวม

(2) ส่วนแบ่งตลาดของผู้ให้บริการที่เป็น Non - Bank

ส่วนแบ่งของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และรายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน (เช่น ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ที่แต่ละบริษัทได้รับจากการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน) ของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ในปี 2549 โดยแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3.5 และภาพที่ 3.3 นั้น พบว่าผู้ให้บริการที่ครองส่วนแบ่งตลาดทั้งปริมาณสินเชื่อส่วน

บุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และรายได้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ลำดับที่ 1-4 คือ บจ.จีอี แคปปิตอล (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ สหรัฐฯ) บมจ.อีซีบาย (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ ญี่ปุ่นฯ) บมจ.อีออนธนสินทรัพย์ (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ ญี่ปุ่นฯ) บมจ. บัตรกรุงไทย (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติไทย) โดยครองส่วนแบ่งของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน รวมแล้วเท่ากับร้อยละ 77.46 ของตลาด และครองส่วนแบ่งของรายได้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน คิดรวมเป็นร้อยละ 75.90 ของตลาด จะเห็นได้ว่า 3 บริษัทแรกนี้ มีผู้ถือหุ้นเป็นกลุ่มทุนชาวต่างประเทศ และมีความเชี่ยวชาญในตลาดสินเชื่อรายย่อย ทำให้สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายได้

ตารางที่ 3.5

ส่วนแบ่งตลาดของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และรายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

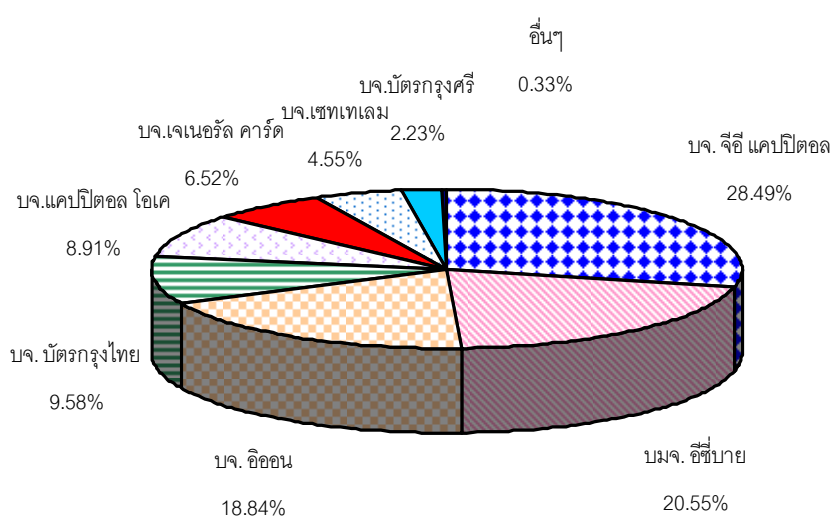
ผู้ให้บริการ ¹	สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน	ร้อยละ	รายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ²	ร้อยละ
บจ.จีอี แคปปิตอล	24,075.51	28.49	5,583.90	28.08
บมจ.อีซีบาย	17,366.44	20.55	4,630.21	23.28
บมจ.อีออน	15,925.51	18.84	4,089.43	20.56
บมจ.บัตรกรุงไทย	8,097.02	9.58	791.45	3.98
บจ. แคปปิตอล โอเค	7,532.79	8.91	2,808.39	14.12
บจ.เจเนอรัล คาร์ด	5,508.75	6.52	1,118.72	5.63
บจ.เซทเทเลม	3,846.28	4.55	757.29	3.81
บจ.บัตรกรุงศรี	1,881.72	2.23	N/A	N/A
บจ.พรอมิส	187.12	0.22	72.05	0.36
บมจ.สยามเจเนอรัล	62.88	0.07	12.45	0.06
บจ.วี แคช	31.77	0.04	21.65	0.11
รวม	84,515.79	100.00	19,885.54	100.00

ที่มา : งบการเงินของบริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non - Bank ปี 2549

หมายเหตุ : 1. ไม่มีข้อมูลของ บจ. ซิงเกอร์ และ บจ. เอ.ไอ.จี. คาร์ดฯ

2. รายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ได้แก่ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ที่แต่ละบริษัทได้รับจากการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

ภาพที่ 3.3
 ส่วนแบ่งตลาดของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น
 Non – Bank ปี 2549

ที่มา : งบการเงินของบริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non - Bank ปี 2549

นอกจากนี้กลุ่มผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ยังมีการอำนาจในการผูกขาดสำหรับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันอีกด้วย ซึ่งจากตารางที่ 3.6 อัตราการกระจุกตัว Concentration Ratio ของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน CR_4 เท่ากับ 0.77 ซึ่งหมายความว่าสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันทั้งหมดในผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank อยู่กับบริษัทที่มีสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมากที่สุด 4 แห่ง ได้แก่ บจ.อีซี แคปปิตอล บมจ.อีซีบาย บมจ.อีออนธนสินทรัพย์ และ บมจ. บัตรกรุงไทย เท่ากับร้อยละ 77 ทั้งนี้ ค่า CR_4 ของรายได้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เท่ากับ 0.86 โดยผู้ที่ครอบครองส่วนแบ่งของรายได้จากสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน มากเป็นลำดับ 1 – 4 ได้แก่ บจ.อีซี แคปปิตอล บมจ.อีซีบาย บมจ.อีออนธนสินทรัพย์ และ บจ.แคปปิตอล โอเค ตามลำดับ

ตารางที่ 3.6

อัตราการระงับตัวของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และรายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ปี 2549

อัตราการระงับตัว	CR ₄
ปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน	0.77
รายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน	0.86

ที่มา : คำนวณจากงบการเงินของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank

3.3.3 เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันสามารถสรุปได้

ดังนี้

ตารางที่ 3.7

สรุปเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

ปี	เหตุการณ์
2535	บมจ. อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ ญี่ปุ่นฯ) จัดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2535 เพื่อประกอบธุรกิจในการให้บริการทางการเงินต่าง ๆ รวมถึงบริการบัตรเครดิต บริการสินเชื่อเช่าซื้อ บริการสินเชื่อส่วนบุคคล และบริการอื่น
2539	บมจ. อีซี บาย (เดิมชื่อ บจ. สยาม เอ แอนด์ ซี) (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ ญี่ปุ่นฯ) จัดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2539 เริ่มให้บริการสินเชื่อรายย่อย ด้วยการให้บริการสินเชื่อผ่อนชำระ (Installment Sales Business) สำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าประเภทอื่นๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น
2540	ภายหลังจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ธนาคารพาณิชย์บางแห่งหันมาให้ความสนใจกับกลุ่มลูกค้ารายย่อย (Retail Banking) มากขึ้น และเริ่มปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลโดยช่วงแรกจะเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีหลักประกัน

ตารางที่ 3.7

สรุปเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน (ต่อ)

ปี	เหตุการณ์
2542	บจ.เซทเทเลม (ประเทศไทย) (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ ฝรั่งเศสฯ) จัดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ในฐานะบริษัทในเครือของเซทเทเลม (ประกอบธุรกิจด้านสินเชื่อ เพื่อผู้บริโภคของยุโรป)
2543	บจ.เซทเทเลม (ประเทศไทย) เริ่มดำเนินกิจการในเดือน กรกฎาคม 2543 โดยให้บริการ ด้านสินเชื่อเพื่อผู้บริโภคแก่ห้างคาร์ฟูร์
2544	- เดือนกรกฎาคม บมจ. อีซี บาย เริ่มเปิดให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการให้สินเชื่อ ในรูปของเงินสดโดยไม่มีหลักประกันแก่ลูกค้ารายย่อย - ธนาคารซีทีแบงก์ฯ เปิดตัวบริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน
2545	- วันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 ธปท.ออกมาตรการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิต ทำให้ธุรกิจ สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันได้รับความนิยมมากขึ้น - ธนาคารนครหลวงไทยฯ เปิดตัวสินเชื่อส่วนบุคคล SCIB Credit ให้วงเงินสินเชื่อ 3 เท่า ของรายได้ต่อเดือน และไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และยังเปิดตัวสินเชื่อส่วนบุคคล SCIB Salary Plus ให้กู้กับพนักงานที่รับเงินเดือนผ่านบัญชีของธนาคาร - บจ.เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเชส ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุน ระหว่าง บจ. จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) (ผู้ร่วมทุนมีสัญชาติ สหรัฐฯ) และ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล เปิดตัวสินเชื่อ เงินสดอเนกประสงค์ เซ็นทรัล เพอร์ซันนัลโลน โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันให้กับผู้มี รายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาท วงเงินสูงสุด 3 เท่าของเงินเดือน หรือไม่เกิน 500,000 บาท - เดือน ต.ค. ธนาคารกรุงไทยฯ เปิดให้บริการสินเชื่อวงเงินพิเศษ TFB Privilege เจาะกลุ่ม ลูกค้าที่มีรายได้ปานกลางขึ้นไป - ธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ เปิดตัวสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน Personal plus และ Lifestyle plus - ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เปิดตัวสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน C – Loan สำหรับบุคคล ทั่วไป และสินเชื่อบุคคล P – Loan สำหรับลูกค้าที่มีบัญชีเงินเดือนกับธนาคาร
2546	บมจ. บัตรกรุงไทย เริ่มให้บริการด้านสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน KTC cash มุ่งเน้น สำหรับลูกค้าที่มีรายได้ปานกลาง

ตารางที่ 3.7

สรุปเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน (ต่อ)

ปี	เหตุการณ์
2547	● บจ. พรอมิส (ประเทศไทย) ก่อตั้งเมื่อ 19 มีนาคม 2547 เพื่อให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ● 26 มีนาคม 2547 ธปท. ออกมาตรการควบคุมธุรกิจบัตรเครดิต มาทดแทนมาตรการเดิม (ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545) และเป็นสาเหตุให้ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น ● เดือน มีนาคม บมจ. อีซี บาย ได้ให้บริการสินเชื่อเงินสดรูปแบบใหม่ เรียกว่า Minimum Payment Program เพื่อเพิ่มทางเลือกในการชำระหนี้ให้กับลูกค้า ได้แก่ การจ่ายชำระขั้นต่ำ การจ่ายชำระมาก หรือการจ่ายชำระหมดเพื่อปิดบัญชี ซึ่งแตกต่างจากธุรกิจสินเชื่อเงินสดรูปแบบเดิมที่มีการกำหนดจำนวนค้างวัดและจำนวนงวดที่แน่นอน ● 29 กรกฎาคม 2547 บจ. แคปปิตอล โอเค จำกัด (ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2546) เริ่มให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ภายใต้แบรนด์ “Capital OK” โดยมีวงเงินสูงสุด 1,000,000 บาท ไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน จูงใจด้วยแคมเปญ “จ่ายตรง ดอกลด” โดยอัตราค่าธรรมเนียมจะลดลงเรื่อยๆ สำหรับลูกค้าที่ชำระตรงเวลา
2548	● ต้นปี 2548 ธนาคารซีทีแบงก์ฯ เปิดตัว Woman’s Loan Campaign หรือ สินเชื่อเพื่อผู้หญิง ● บมจ. สยามเจเนอรัลแฟคตอริง เริ่มให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2548 เป็นเงินกู้มีระยะเวลาประมาณ 1 – 5 ปี ● บมจ. บัตรกรุงไทย ได้เปิดตัวบริการสินเชื่อบุคคลใหม่ “KTC Cash Executive Plus” เป็นสินเชื่อบุคคลที่ให้สิทธิประโยชน์ด้วยอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการใช้ วงเงินพิเศษเพียงอัตราเดียว เจาะกลุ่มเป้าหมายเป็น กลุ่มลูกค้าวัยทำงานที่มีรายได้ประจำ ● ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 สินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกันได้ถูกกำหนดภายใต้ข้อบังคับของกระทรวงการคลัง และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดเกี่ยวกับอัตราเพดานดอกเบี้ย โดยเรียกเก็บดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี และมีอัตราสูงสุดเมื่อรวมดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใดๆ รวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (แบบลดต้นลดดอก) ● เดือน กันยายน บจ. พรอมิส (ประเทศไทย) ได้ เปิดบริการสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ด้วยนโยบาย "เร็วกว่า ง่ายกว่า รับเงินสดทันที"

ตารางที่ 3.7

สรุปเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน (ต่อ)

ปี	เหตุการณ์
	19 ธันวาคม 2548 ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อยฯ ได้รับอนุญาตเป็นธนาคารและมีบริการสินเชื่อส่วนบุคคล
2549	- ในเดือน กุมภาพันธ์ บจ. บัตรกรุงไทย เปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ เคทีซี แคช รีโวลฟ์ (KTC Cash Revolve) ซึ่งเป็นสินเชื่อพร้อมใช้ ที่เมื่ออนุมัติจะโอนเงินเข้าบัญชีก่อนแรก และมีวงเงินหมุนเวียนเพื่อการเบิกถอนได้จากเครื่องเอทีเอ็ม และสามารถชำระคืนขั้นต่ำเพียง 3% ของยอดที่เรียกเก็บหรือ 300 บาท แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า - เดือน ก.ค.ธนาคารกสิกรไทยฯ เปิดตัวสินเชื่อ "สไมล์ แคช" เพื่อขยายตลาดสินเชื่อบุคคล - เดือน สิงหาคม บมจ. อีซี บาย ได้พัฒนาสินเชื่อเงินสดรูปแบบใหม่เป็นสินเชื่อเงินสดหมุนเวียน ภายใต้ชื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ "Umay +" พร้อมเพิ่มช่องทางในการเบิกถอนเงินสด แก่ลูกค้าโดยทางอิเล็กทรอนิกส์ และเครือข่ายของตู้กดเงินสดให้มากขึ้น - ธนาคารนครหลวงไทยฯ ได้ขยายการให้บริการผลิตภัณฑ์สินเชื่อเงินสดส่วนบุคคลในรูปแบบการอนุมัติวงเงินด่วน "Instant Credit" ที่เรียกว่า "Instant SCIB CREDIT" และ "Instant SCIB VIP CREDIT" ซึ่งผู้สมัครใช้บริการสามารถทราบผลการอนุมัติอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งรับบัตรสินเชื่อได้ภายในเวลาเพียง 1 ชั่วโมง หากมี คุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร - ในช่วงปลายปี 2549 ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ สินเชื่อหมุนเวียน "Speedy Cash" และสินเชื่อบุคคล "Speedy Loan"
2550	- ธนาคารทหารไทยฯ เปิดตัว TMB สินเชื่อบุคคลเพอร์ซันนัลพลัส - ธนาคารไทยธนาคารฯ เปิดตัวสินเชื่อบุคคล เพอร์ซันนัลแคช เอ็กซ์ตร้าลอง - ธนาคารนครหลวงไทยฯ เปิดตัวสินเชื่อเงินสดเพิ่มสุข (SCIB T Loan) - ธนาคารยูโอบีฯ สินเชื่อส่วนบุคคล ยูโอบี ไอ-แคช - บจ. บัตรกรุงศรี เปิดตัวสินเชื่อส่วนบุคคล ชื่อ สินเชื่อพิเศษดรีมโกลด์

ที่มา : สรุปโดยผู้เขียน

3.4 การดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบและนอกระบบ

3.4.1 ต้นทุนการบริการ

ต้นทุนการบริการที่เป็นองค์ประกอบหลักในการทำธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ได้แก่ ต้นทุนทางการเงิน ต้นทุนการดำเนินงาน และส่วนชดเชยความเสี่ยงหรือหนี้เสีย โดยสามารถแยกต้นทุนการบริการตามประเภทของผู้ให้บริการ 3 ประเภท คือ ธนาคารพาณิชย์ ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank และผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ ตามรายละเอียดดังนี้

1) ธนาคารพาณิชย์

(1) ต้นทุนทางการเงิน (Cost of Funds)

จากตารางที่ 3.8 จะเห็นได้ว่าแหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ มาจากเงินฝาก ซึ่งตั้งแต่ปี 2545 – 2549 ปริมาณเงินฝากโดยเฉลี่ย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.05 ของแหล่งที่มาของเงินทุนทั้งหมด ซึ่งอีกร้อยละ 26.95 เป็นแหล่งที่มาจาก เงินกู้ยืม ธนาคารแห่งประเทศไทย เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่น เงินทุนสำรอง ตลอดจนหนี้สินอื่นๆ และหากพิจารณาว่าเงินฝากประเภทใดมีส่วนที่มากที่สุด จากตารางที่ 3.9 พบว่าเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาหรือเงินฝากประจำ (Time Deposits) มีสัดส่วนมากที่สุด โดยเฉลี่ย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.33 ของปริมาณเงินฝากทั้งหมด โดยเงินฝากประจำประเภทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน มีสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเทียบกับเงินฝากประจำทั้งหมด ซึ่งจากตารางที่ 3.10 อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวในปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 3.25 – 4.75 ต่อปี แต่อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน มิใช่อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์จ่ายออกไป ซึ่งอัตราสูงสุดคืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลามากกว่า 2 ปี และเพื่อความระมัดระวังในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ การคำนวณต้นทุนทางการเงินจึงจะต้องใช้อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์จ่ายออกไป โดยในปี 2549 อัตราดังกล่าวเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 4.63 ต่อปี

ตารางที่ 3.8

แหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย ปี 2545-2549

หน่วย : พันล้านบาท

แหล่งที่มา	2545	2546	2547	2548	2549
เงินฝาก	5,132.00 (75.14)	5,358.10 (74.64)	5,497.00 (71.96)	5,956.60 (72.41)	6,297.70 (71.11)
เงินกู้ยืมธนาคาร แห่งประเทศไทย	18.90 (0.28)	19.60 (0.27)	62.60 (0.82)	113.30 (1.38)	80.00 (0.90)
เงินกู้ยืมจาก ต่างประเทศ	413.20 (6.05)	325.40 (4.53)	394.90 (5.17)	330.60 (4.02)	300.20 (3.39)
เงินกู้ยืมจาก สถาบันการเงินอื่น	100.80 (1.48)	200.00 (2.79)	188.00 (2.46)	121.60 (1.48)	214.40 (2.42)
เงินทุนสำรอง	522.50 (7.65)	604.10 (8.42)	635.60 (8.32)	795.60 (9.67)	860.50 (9.72)
หนี้สินอื่นๆ	642.20 (9.40)	671.10 (9.35)	860.60 (11.27)	908.60 (11.05)	1,103.80 (12.46)
รวม	6,829.60 (100.00)	7,178.30 (100.00)	7638.70 (100.00)	8,226.30 (100.00)	8,856.60 (100.00)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นสัดส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนทั้งสิ้น มีหน่วยเป็นร้อยละ

ตารางที่ 3.9
เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทุกสำนักงานในประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

เงินฝาก	2545	2546	2547	2548	2549
1. จ่ายคืนเมื่อทวงถาม (Demand Deposits)	168,555.20 (3.24)	227,763.20 (4.19)	262,831.90 (4.64)	304,752.90 (4.94)	300,952.60 (4.61)
2. ออมทรัพย์ (Savings Deposits)	1,798,531.90 (34.60)	2,263,712.90 (41.61)	2,589,187.30 (45.68)	2,682,425.30 (43.47)	2,375,956.40 (36.39)
3. จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา (Time Deposits)	3,230,745.00 (62.16)	2,949,463.70 (54.21)	2,816,506.30 (49.69)	3,183,803.90 (51.59)	3,852,939.10 (59.01)
3.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	1,709,204.30 (32.88)	1,504,071.20 (27.64)	1,350,200.80 (23.82)	1,594,815.40 (25.84)	1,532,745.20 (23.47)
3.2 เกินกว่า 3 เดือนถึง 6 เดือน	190,637.20 (3.67)	197,776.30 (3.63)	279,572.80 (4.93)	468,988.50 (7.60)	722,552.70 (11.07)
3.3 เกินกว่า 6 เดือนถึง 1 ปี	537,676.10 (10.34)	465,587.80 (8.56)	368,895.60 (6.51)	482,928.30 (7.83)	1,121,313.00 (17.17)
3.4 มากกว่า 1 ปี	793,227.40 (15.26)	782,028.40 (14.37)	817,837.10 (14.43)	637,071.70 (10.32)	476,328.20 (7.29)
รวม	5,197,832.10 (100.00)	5,440,939.80 (100.00)	5,668,525.50 (100.00)	6,170,982.10 (100.00)	6,529,848.10 (100.00)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นสัดส่วนของเงินฝากทั้งสิ้น มีหน่วยเป็นร้อยละ

ตารางที่ 3.10

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา (Time Deposits) ที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน และมากกว่า 2 ปี สำหรับปี 2545 – 2549

หน่วย : ร้อยละ

ปี	2545	2546	2547	2548	2549
อัตราดอกเบี้ยที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	1.75	1.00	1.00	2.00-3.00 (เฉลี่ย 2.50)	3.25 - 4.75 (เฉลี่ย 4.00)
อัตราดอกเบี้ยที่มากกว่า 2 ปี	3.00	1.50 - 2.00 (เฉลี่ย 1.75)	1.50 – 2.00 (เฉลี่ย 1.75)	3.75 – 4.00 (เฉลี่ย 3.88)	4.50 – 4.75 (เฉลี่ย 4.63)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : เป็นอัตราดอกเบี้ย ณ วันสิ้นเดือนของเดือนธันวาคมในแต่ละปี โดยคำนวณจาก

5 ธนาคารพาณิชย์ใหญ่ตั้งแต่เดือนมกราคม 2543 (ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยา)

(2) ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้น ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคคล ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ ค่าธรรมเนียม ค่าเช่า การออกบัตร การบันทึกข้อมูล การทำรายการ การแจ้งยอดบัญชี แต่เนื่องจากธนาคารพาณิชย์จะไม่เปิดเผยต้นทุนการดำเนินงานเหล่านี้โดยตรง จึงต้องใช้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากลูกค้าชั้นดีประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา (MLR) กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทมากกว่า 2 ปี หักด้วยกำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ยต่อปีในการคำนวณต้นทุนการดำเนินงานแทน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เป็นอัตราดอกเบี้ยที่อย่างน้อยที่สุดจะต้องครอบคลุม ต้นทุนทางการเงิน ต้นทุนการดำเนินงาน และกำไรจากการดำเนินงานแล้ว โดยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ปี 2545 – 2549 แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3.11 ซึ่งในปี 2549 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ 3.13 ต่อปี ในขณะที่กำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ย ของปี 2549 เท่ากับร้อยละ 1.88 ต่อปี เป็นผลให้ต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 1.25 ต่อปี

ตารางที่ 3.11

ต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ปี 2545 – 2549

หน่วย : ร้อยละ

ปี	2545	2546	2547	2548	2549
อัตราดอกเบี้ย MLR	6.50-7.00 (เฉลี่ย 6.75)	5.50-5.75 (เฉลี่ย 5.63)	5.50-5.75 (เฉลี่ย 5.63)	6.50-6.75 (เฉลี่ย 6.63)	7.50-8.00 (เฉลี่ย 7.75)
อัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำ	3.00	1.50 -2.00 (เฉลี่ย 1.75)	1.50 – 2.00 (เฉลี่ย 1.75)	3.75 – 4.00 (เฉลี่ย 3.88)	4.50 – 4.75 (เฉลี่ย 4.62)
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	3.75	3.88	3.88	2.75	3.13
กำไรจากการดำเนินงาน ต่อสินทรัพย์สุทธิ	N/A	N/A	1.75	1.85	1.88
ต้นทุนการดำเนินงาน ต่อสินทรัพย์สุทธิ	N/A	N/A	2.13	0.90	1.25

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

(3) ส่วนชดเชยความเสี่ยง (Risk Premium) หรือหนี้เสีย

สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันเป็นสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง เพราะเป็นสินเชื่อที่ไม่มีหลักทรัพย์ใดๆ มาค้ำประกันหนี้ และในเดือนธันวาคม 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทยอยกันสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้คงค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน สำหรับลูกหนี้ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

ในการพิจารณาส่วนชดเชยความเสี่ยง จะดูจากจำนวนหนี้ NPL กล่าวคือหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญ และ สูญ ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ได้มีการกันสำรอง หรือตั้งค่าเผื่อหนี้สูญไว้เต็มจำนวนแล้ว และค่าเผื่อหนี้สูญนั้นได้จัดเป็นต้นทุนการบริการอย่างหนึ่ง หากค่าเผื่อมีสูงก็จะทำให้กำไรของผู้ให้บริการลดลง โดยส่วนชดเชยความเสี่ยงของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์ จะพิจารณาจากสัดส่วนหนี้ NPL ของสินเชื่อส่วนบุคคลทั้งที่มีหลักประกันและไม่มีหลักประกันต่อปริมาณ

คงค้างสินเชื่อบุคคล ซึ่งในปี 2549 ส่วนชดเชยความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ เท่ากับร้อยละ 5.07 ต่อปี โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3.12

ทั้งนี้สามารถสรุปต้นทุนการบริการสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์ได้เท่ากับร้อยละ 10.95 ต่อปี โดยแบ่งเป็นต้นทุนเงินทุนร้อยละ 4.63 ต่อปี ต้นทุนการดำเนินงาน ร้อยละ 1.25 ต่อปี และส่วนชดเชยความเสี่ยงร้อยละ 5.07 ต่อปี ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.12

ยอดคงค้าง NPL ของสินเชื่อบุคคลในระบบธนาคารพาณิชย์

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ยอดคงค้าง NPLสินเชื่อบุคคล	ปริมาณคงค้างสินเชื่อบุคคล	สัดส่วน NPL ² (ร้อยละ)
2545	128,271	565,679	22.68
2546	111,657	732,639	15.24
2547	94,923	821,954	11.55
2548	69,925	1,019,170	6.86
2549	61,301	1,209,494	5.07

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : 1. เนื่องจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์นั้น ยังไม่เปิดเผยตัวเลขของสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ดังนั้นการพิจารณาจำนวน NPL ของสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน จะคำนวณจากสินเชื่อบุคคลรวม

2. สัดส่วน NPL คำนวณจาก ยอดคงค้าง NPL สินเชื่อบุคคลหารปริมาณคงค้างสินเชื่อบุคคล

ตารางที่ 3.13

สรุปต้นทุนการให้บริการสินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์ ปี 2549

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	ต้นทุนเงินทุน	ต้นทุนการดำเนินงาน	หนี้เสีย	รวม
ธนาคารพาณิชย์	4.63	1.25	5.07	10.95

ที่มา : ตารางที่ 3.10 - 3.12

2) บริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank

(1) ต้นทุนทางการเงิน (Cost of Funds)

ต้นทุนทางการเงินสำหรับผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank จะพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่แหล่งเงินทุน โดยได้แสดงไว้ในงบการเงินของบริษัท Non – Bank ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีเพียง 4 บริษัท โดยบริษัททั้งสี่มีส่วนแบ่งของปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน และรายได้ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมากเป็นลำดับ 2-4 และ 10 ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดเกือบร้อยละ 50 ซึ่งตามตารางที่ 3.14 พบว่าต้นทุนทางการเงินของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank เท่ากับร้อยละ 5.27 ต่อปี

ตารางที่ 3.14

อัตราดอกเบี้ยจ่ายของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ปี 2549

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	อัตราดอกเบี้ยจ่าย
บมจ. บัตรกรุงไทย	4.90
บมจ. อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์)	5.62
บมจ. อีซีบาย	5.10
บมจ. สยามเจเนอรัล	6.88
เฉลี่ย 4 บริษัท	5.27

ที่มา : งบการเงิน และรายงานประจำปีของ บมจ. บัตรกรุงไทย บมจ. อีออน บมจ. อีซีบาย และ บมจ. สยามเจเนอรัล

หมายเหตุ : อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย 4 บริษัท ได้ ถ่วงน้ำหนักจากปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

(2) ต้นทุนการดำเนินงาน

เนื่องจากบริษัทที่ประกอบธุรกิจ Non – Bank โดยส่วนใหญ่แล้วมีธุรกิจที่สำคัญคือการให้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ดังนั้นการพิจารณาต้นทุนการดำเนินงาน จะคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ต่อลูกหนี้การคำนวณดอกเบี้ยรับก่อนหักค่าเผื่อนี้ ซึ่งเฉลี่ยทั้ง 4 บริษัท เท่ากับร้อยละ 10.65 ต่อปี ตามตารางที่ 3.15

ตารางที่ 3.15

ต้นทุนการดำเนินงานของ ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

ผู้ให้บริการ	ลูกหนี้การคำนวณ ดอกเบี้ยก่อนหักค่า เผื่อนี้	ต้นทุนการดำเนินงาน (ค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร)	ต้นทุนการ ดำเนินงาน ² (ร้อยละ)
บมจ.บัตรกรุงไทย	40,126.00 ³	4,527.90	11.28
บมจ.อิออน ธนสินทรัพย์	24,125.52	2,836.23	11.76
บมจ.อีซีบาย	19,646.47	1,842.30	9.38
บมจ.สยามเจเนอรัล	2,151.61	74.82	3.48
เฉลี่ย 4 บริษัท	-	-	10.65

ที่มา : งบการเงิน และรายงานประจำปีของ บมจ.บัตรกรุงไทย, บมจ.อิออนฯ และ บมจ.อีซีบาย

หมายเหตุ : 1. ต้นทุนการดำเนินงานเฉลี่ย 4 บริษัท ได้ ถ่วงน้ำหนักจากปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

2. ต้นทุนการดำเนินงานคำนวณจาก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร หาดด้วยลูกหนี้การคำนวณดอกเบี้ยก่อนหักค่าเผื่อ

3. ลูกหนี้การค้าของบมจ.บัตรกรุงไทย เป็นจำนวนที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ เนื่องจาก บมจ.บัตรกรุงไทย ใช้นโยบายบัญชีเกณฑ์เงินสด

(3) ส่วนชดเชยความเสี่ยง (Risk Premium) หรือหนี้เสีย

สำหรับผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank จะมีนโยบายตัดหนี้สูญที่แตกต่างกับธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือ ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank มักจะตัดหนี้สูญสำหรับหนี้ที่ค้างชำระเกิน 6 งวด ซึ่งในส่วนของการชดเชยความเสี่ยงของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank นั้น จะพิจารณาจากจำนวน NPL เช่นกัน โดยจากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่าจำนวน NPL ของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ในปี 2549 เท่ากับร้อยละ 4.75 ต่อปี

ดังนั้นต้นทุนการบริการสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank จะเท่ากับร้อยละ 20.67 ต่อปี แบ่งเป็นต้นทุนเงินทุนร้อยละ 5.27 ต่อปี ต้นทุนการดำเนินงานร้อยละ 10.65 ต่อปี และหนี้เสียร้อยละ 4.75 ต่อปี ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.16

ตารางที่ 3.16

สรุปต้นทุนการบริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank

ปี 2549

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	ต้นทุนเงินทุน	ต้นทุนการดำเนินงาน	หนี้เสีย	รวม
Non - Bank	5.27	10.65	4.75	20.67

ที่มา : ตารางที่ 3.14 – 3.15

3) ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

การคำนวณต้นทุนการบริการของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ จะนำข้อมูลมาจากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบโดยตรงจำนวน 10 ราย โดยแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.17 ซึ่งสามารถแบ่งต้นทุนการบริการของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบได้ 3 ประเภท ดังนี้

(1) ต้นทุนทางการเงิน (Cost of Funds)

จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ พบว่าแหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่มาจากเงินออม และเงินกู้จากสถาบันการเงิน ซึ่งหากแหล่งที่มาของเงินทุนคือเงินออมนั้น ต้นทุนทางการเงินจะเท่ากับต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ผู้ปล่อยกู้รายนั้นมี ซึ่งจากการสอบถามพบว่าหากผู้ให้บริการ ไม่นำเงินไปปล่อยกู้ก็จะนำเงินไปฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์แทน อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับ จะเท่ากับร้อยละ 2.75 – 5.00 ต่อปี และหากแหล่งที่มาของเงินทุนคือเงินกู้สถาบันการเงิน ต้นทุนทางการเงินก็จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ปล่อยกู้รายนั้นจ่าย ส่วนใหญ่คืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เรียกจากลูกค้ารายย่อยชั้นดีประเภท MRR บวกร้อยละ 0 – 2 ต่อปี แต่ผู้ปล่อยเงินกู้รายที่ 1 นั้นสามารถกู้เงินได้จากสวัสดิการข้าราชการ ทำให้ต้นทุนทางการเงินเพียงร้อยละ 1.50 ต่อปี ดังนั้นผู้ให้บริการแต่ละรายจ่ายอัตราดอกเบี้ยที่ไม่เท่ากัน โดยต้นทุนทางการเงินของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 5.18 ต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการออมของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ ดังแสดงในตารางที่ 3.17

(2) ต้นทุนการดำเนินงาน

จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ พบว่าต้นทุนการดำเนินงานของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมในการโอนเงิน ค่าจ้างพนักงาน ค่าใช้จ่ายในการทวงถาม

ค่าเดินทาง เป็นต้น เมื่อนำต้นทุนการดำเนินงานดังกล่าวเทียบกับปริมาณเงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ปล่อยกู้ในระบบแต่ละรายแล้ว ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานโดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 2.30 ต่อปี ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.17

(3) ส่วนชดเชยความเสี่ยง (Risk Premium) หรือหนี้เสีย

จากการสอบถามผู้ที่ปล่อยเงินกู้ในระบบ พบว่าส่วนชดเชยความเสี่ยงหรือหนี้เสียของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 8.80 ต่อปี ซึ่งคำนวณจากจำนวนหนี้เสียที่เกิดขึ้นหารด้วยปริมาณเงินกู้ทั้งหมดของผู้ปล่อยเงินกู้แต่ละราย

โดยสรุปแล้วต้นทุนการบริการของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ เท่ากับร้อยละ 16.28 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 3.18 แบ่งเป็นต้นทุนเงินทุนร้อยละ 5.18 ต่อปี ต้นทุนการดำเนินงานร้อยละ 2.30 ต่อปี และหนี้เสียร้อยละ 8.80 ต่อปี

ตารางที่ 3.17

ต้นทุนการบริการของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ปล่อยเงินกู้	แหล่งที่มาของเงินทุน	ต้นทุนทางการเงิน	ต้นทุนการดำเนินงาน	หนี้เสีย
รายที่ 1	เงินกู้สถาบันการเงิน	1.50	0.00	10.00
รายที่ 2	เงินกู้สถาบันการเงิน, เงินออม	9.00	1.00	3.00
รายที่ 3	เงินออม	2.75	2.00	0.00
รายที่ 4	เงินออม	4.00	1.00	20.00
รายที่ 5	เงินกู้สถาบันการเงิน	8.00	2.00	10.00
รายที่ 6	เงินออม	5.00	10.00	10.00
รายที่ 7	เงินกู้สถาบันการเงิน	7.00	3.00	10.00
รายที่ 8	เงินออม	4.00	1.00	5.00
รายที่ 9	เงินออม	3.00	2.00	10.00
รายที่ 10	เงินกู้สถาบันการเงิน	7.50	1.00	10.00
เฉลี่ย		5.18	2.30	8.80

ที่มา : จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ราย เมื่อ วันที่

1 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2550

ตารางที่ 3.18

สรุปต้นทุนการบริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	ต้นทุนเงินทุน	ต้นทุนการดำเนินงาน	หนี้เสีย	รวม
ผู้ปล่อยเงินกู้	5.18	2.30	8.80	16.28

ที่มา : ตารางที่ 3.17

(4) การเปรียบเทียบต้นทุนการทำธุรกรรมสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบและนอกระบบ

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการบริการของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ทั้ง 3 กลุ่มผู้ให้บริการ ตามตารางที่ 3.19 พบว่าธนาคารพาณิชย์มีต้นทุนการบริการที่น้อยที่สุด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 10.95 ต่อปี เนื่องจากการมีต้นทุนทางการเงินและต้นทุนการดำเนินงานต่ำที่สุด รองลงมาคือ ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ ซึ่งต้นทุนการบริการเท่ากับร้อยละ 16.28 ต่อปี แต่ทั้งนี้ก็มีหนี้เสียมากที่สุด เนื่องจากผู้ปล่อยกู้ไม่มีเครื่องมือในการวิเคราะห์ผู้กู้อย่างเคร่งครัด ในกรณีที่ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank มีต้นทุนการบริการที่สูงที่สุด คือร้อยละ 20.67 ต่อปี สาเหตุที่สำคัญคือ ต้นทุนการดำเนินงานของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank มีจำนวนที่สูง เนื่องจากต้นทุนการดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนคงที่ ดังนั้นหากขนาดของสินเชื่อที่ปล่อยออกไปมีขนาดเล็ก เมื่อเทียบเป็นสัดส่วนต่อต้นทุนการดำเนินการแล้ว จะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อสินเชื่อที่มีขนาดเล็กนั้นสูง เมื่อเทียบกับการให้สินเชื่อที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank คือกลุ่มที่มีรายได้ปานกลาง ถึงต่ำ เป็นเหตุให้ต้นทุนการดำเนินการสูงไปด้วย ในขณะที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์ คือกลุ่มที่มีรายได้ปานกลาง ถึงสูง ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่ำกว่าผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank

โดยภาพรวมผู้ให้บริการในระบบมีต้นทุนการบริการเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 15.81 ต่อปี ต่ำกว่าผู้ให้บริการนอกระบบซึ่งเท่ากับร้อยละ 16.28 ต่อปี โดยต้นทุนทางการเงินโดยเฉลี่ยของผู้ให้บริการในระบบเท่ากับร้อยละ 4.95 ต่อปี ต่ำกว่าผู้ให้บริการนอกระบบซึ่งเท่ากับร้อยละ 5.18 ต่อปี ต้นทุนการดำเนินงานของผู้ให้บริการในระบบเท่ากับร้อยละ 5.95 ต่อปี สูงกว่าผู้ให้บริการนอกระบบซึ่งเท่ากับร้อยละ 2.30 ต่อปี เท่านั้น เนื่องจากผู้ปล่อยเงินกู้จำนวน 10 รายนั้น ไม่ได้ให้บริการเงินกู้ในระบบเป็นอาชีพหลัก และไม่มีการบริการใดๆ แก่ผู้กู้ ค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินธุรกิจ

ดังกล่าวจึงไม่มากนัก แต่ทั้งนี้หนี้เสียของผู้ให้บริการนอกระบบมีมากกว่าในระบบ แสดงให้เห็นว่าการปล่อยเงินกู้ในระบบมีความเสี่ยงสูงกว่าการปล่อยเงินกู้ในระบบ

ตารางที่ 3.19

การเปรียบเทียบต้นทุนการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	ต้นทุนเงินทุน	ต้นทุนการดำเนินงาน	หนี้เสีย	รวม
ธนาคารพาณิชย์ ²	4.63	1.25	5.07	10.95
Non – Bank ²	5.27	10.65	4.75	20.67
เฉลี่ยในระบบ	4.95	5.95	4.91	15.81
นอกระบบ ³	5.18	2.30	8.80	16.28

ที่มา : 1. จากตารางที่ 3.13 3.16 และ 3.18

2. ข้อมูลปี 2549

3. ข้อมูลปี 2550

3.4.2 การแข่งขันทางด้านราคา

1) ผู้ให้บริการในระบบ

การแข่งขันของผู้ให้บริการในเรื่องราคาจะพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมเป็นปัจจัยสำคัญ และสามารถสรุปพฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ ได้ดังตารางที่ 3.20 ซึ่งสถาบันการเงินที่คิดอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืม ต่ำที่สุด คือ ธนาคารซีทีแบงก์ ธนาคารนครหลวงไทยฯ เท่ากับร้อยละ 16.00 ต่อปี ในขณะที่ บจ. พรอมิส บมจ. สยามเจเนอรัลฯ บจ. วี แคช คิดอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุด เท่ากับร้อยละ 28.00 ต่อปี ส่วนวงเงิน O/D สถาบันการเงินที่คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำที่สุดคือ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดฯ เท่ากับร้อยละ 16.00 ต่อปี ในขณะที่ บจ.จีอี แคปปิตอลฯ และ บมจ. บัตรกรุงไทยฯ คิดอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุด เท่ากับร้อยละ 28.00 ต่อปี โดยข้อมูลดังกล่าวมาจากการรวบรวมจากเว็บไซต์สถาบันการเงินในช่วงเดือน กันยายน 2550

พฤติกรรมในการกำหนดราคาของผู้ให้บริการสินค้าเพื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การแบ่งแยกราคาขายระดับที่ 3 (Third – Degree Price Discrimination) ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่คิดกับลูกค้าที่ใช้บริการสินค้าเพื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันนั้น ผู้ให้บริการในระบบจะแบ่งลูกค้าออกเป็นประเภท ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งวงเงินดังกล่าวก็จะอิงมาจากฐานรายได้ของผู้กู้นั่นเอง โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่มีรายได้สูงมักจะได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย แตกต่างกันตั้งแต่ร้อยละ 1.00 ถึง ร้อยละ 12.00 ต่อปี เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มองว่าโอกาสของการผิดนัดชำระหนี้มักจะเกิดกับผู้ที่มีรายได้น้อยมากกว่า ตัวอย่างของผู้ให้บริการที่กำหนดราคาโดยการแบ่งแยกราคาขายระดับที่ 3 เช่น ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารทหารไทยฯ ธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ธนาคารยูโอบีฯ บจ.จีอี แคปปิตอลฯ เป็นต้น

สถาบันการเงินส่วนใหญ่ ใช้กลยุทธ์ไม่คิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า และรายปี ดังนั้นในธุรกิจสินค้าเพื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน จึงไม่มีพฤติกรรมการตั้งราคาแบบการกำหนดราคาสองส่วน (Two – Part Pricing)

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
ธ.กสิกรไทยฯ								
1. สินเชื่อเงินสดทันที	O/D	วงเงินไม่เกิน 80,000 บาท = 27 วงเงิน 80,000 – 240,000 บาท = 24 วงเงิน 240,000 บาทขึ้นไป = 20	N/A	N/A	N/A	N/A	ร้อยละ 5.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 500 บาท	N/A
2. สินเชื่อบุคคลทันที	เงินก้อน	0.60 ต่อเดือน	ร้อยละ 0.70 ต่อเดือน	ร้อยละ 0.70	-	-	N/A	-
ธ.กรุงไทยฯ								
3. สินเชื่อบุคคลกรุงไทยไอแคช	เงินก้อน	15	6-10	800-1,500	-	-	N/A	N/A
ธ.ทหารไทยฯ								
4. สินเชื่อบุคคล Ready Cash	O/D	รายได้ 15,000 – 19,999 บาท = 24 รายได้ไม่น้อยกว่า 20,000 บาท = 22	N/A	-	N/A	ฟรี 2 ปีแรก ต่อไปปีละ 1,000 บาท	ร้อยละ 5.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท	N/A
5. สินเชื่อบุคคลเงินสดทันที Cash 2 Go	เงินก้อน	วงเงินน้อยกว่า 100,000 บาท = 22 วงเงิน 100,000 -300,000 บาท = 21 วงเงินมากกว่า 300,000 บาท = 20	-	-	-	-	N/A	N/A
ธ.ไทยพาณิชย์ฯ								
6. สินเชื่อหมุนเวียน Speedy Cash	O/D	28	-	-	-	-	ร้อยละ 5.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 500 บาท	N/A
7. สินเชื่อบุคคล Speedy Loan	เงินก้อน	28	-	-	-	-		

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
ธ.กรุงศรีอยุธยา 8. สินเชื่อสโมล์แคช	เงินก้อน	วงเงิน 30,000 – 44,999 บาท = 26 วงเงิน 45,000 – 1,000,000 บาท = 21	ไม่เกิน ร้อยละ 2 ไม่เกิน ร้อยละ 7	-	N/A	N/A	✓	✓
ธ.นครหลวงไทยฯ 9. สินเชื่อเงินสดเพิ่มสุข	เงินก้อน	วงเงิน 10,000 – 24,999 บาท = 25 วงเงิน 25,000 – 49,999 บาท = 23 วงเงิน 50,000 – 74,999 บาท = 21 วงเงิน 75,000 – 99,999 บาท = 18 วงเงิน 100,000 – 1,000,000 บาท = 16	-	ร้อยละ 0.50 ขั้นต่ำ 100 บาท สูงสุดไม่เกิน 500 บาท	-	-	ร้อยละ 5.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 500 บาท	-
ธ.ไทยธนาคารฯ 10. สินเชื่อบุคคลเพอร์ซันนัลแคช	เงินก้อน	รายได้ 10,000 – 14,999 วงเงิน 20,000 – 75,000 บาท = 27 <u>รายได้ 15,000 ขึ้นไป</u> วงเงิน 30,000 – 99,999 บาท = 26 วงเงิน 100,000 – 299,999 บาท = 23 วงเงิน 300,000 – 999,999 บาท = 21 วงเงิน 1,000,000 – 1,500,000 บาท = 18	N/A	-	N/A	N/A	N/A	✓

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
ธ.สแตนดาร์ดฯ								
11. สินเชื่อบุคคลสแตนดาร์ดฯ	เงินก้อน	วงเงินน้อยกว่า 100,000 บาท = 28 วงเงินมากกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท = 27	N/A	N/A	N/A	N/A	✓	✓
12. วงเงินสแตนบายแคช	O/D	ยอดค้าง 1 – 40,000 บาท = 28 ยอดค้าง 40,001 – 70,000 บาท = 24 ยอดค้าง 70,0001 – 100,000 บาท = 20 ยอดค้างเกิน 100,000 บาท = 16	N/A	N/A	N/A	N/A	ร้อยละ 6 แต่ไม่เกิน 500 บาท	✓
13. วงเงินพิเศษส่วนบุคคล	O/D	28					ร้อยละ 6 หรือ 500 บาท	N/A
14. สินเชื่อสมาร์ทแคช	เงินก้อน & O/D	วงเงินน้อยกว่า 100,000 บาท = 28 วงเงินมากกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท = 27						N/A
ธ.ยูโอบีฯ								
15. สินเชื่อบุคคล ยูโอบี ไอแคช	เงินก้อน	รายได้ 15,000 – 19,999 บาท = 25.5 รายได้ 20,000 – 29,999 บาท = 24.5 รายได้ ตั้งแต่ 30,000 บาท = 21.50	-	400 บาท	-	-	-	✓
16. วงเงินยูโอบี แคชพลัส	O/D	รายได้ 15,000 – 19,999 บาท = 26.5 รายได้ 20,000 – 29,999 บาท = 24.5 รายได้ ตั้งแต่ 30,000 บาท = 21.50	N/A	-	N/A	-	ร้อยละ 5 หรือ 500 บาท	✓
17. วงเงินยูโอบี Executive O/D	O/D	18	N/A	1,500 บาท	N/A	-	เฉพาะดอกเบี้ย	✓

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
ธ.ไทยเครดิตเพื่อรายย่อยฯ 18. สินเชื่อบุคคลไทยเครดิต	เงินก้อน	วงเงิน 10,000 – 30,000 บาท = 21 วงเงิน 30,001 – 350,000 บาท = 18	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
ธ.ซีทีแบงก์ฯ 19. ซีทีแบงก์เครดิต	O/D	27	-	-	-	1,000 บาท	ร้อยละ 4 หรือ 200 บาท	✓
20. ซีทีแบงก์เพอร์ซนัลโลน	เงินก้อน	รายได้ 15,000 – 24,999 = 26 รายได้ 25,000 – 49,999 บาท = 24 รายได้ 50,000 – 299,999 บาท = 20 รายได้ 300,000 บาท ขึ้นไป = 16	-	-	-	-	N/A	✓
ธ.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ฯ 21. สินเชื่อบุคคล เอชเอสบีซี	เงินก้อน	วงเงิน 20,000 – 80,000 บาท = 27 วงเงิน 80,001 – 200,000 บาท = 25 วงเงิน 200,001 บาท ขึ้นไป = 23	N/A	ร้อยละ 0.50 ของวงเงิน	N/A	N/A	N/A	✓
บจ.แคปปิตอล โอเค 22. สินเชื่อเงินสดพร้อมใช้ แคปปิตอล โอเค	เงินก้อน	วงเงิน 5,000 – 99,999 บาท = 28 วงเงิน 100,000 – 399,999 บาท = 21.25 วงเงิน 400,000 – 499,999 บาท = 19.16 วงเงิน ตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป = 17.06	-	-	-	-	400 บาท/เดือน	✓

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
บจ. จีอี แคปปิตอลฯ	สินค้าผ่อน ชำระ & O/D เงินก้อน	สูงสุดร้อยละ 15.00	สูงสุดร้อยละ 13.00	-	-	-	300 บาท/เดือน	✓
23. จีอี มั่นใจ เฟิร์สช้อยส์								
24. จีอี มั่นใจ เพอร์ซันนัลเครดิต		วงเงิน 30,000 – 119,999 บาท = 13.95	11.59	-	-	-	N/A	✓
		วงเงิน 120,000 – 249,999 บาท = 14.08	7.36					
		วงเงิน 250,000 – 999,999 บาท = 14.14	5.22					
		วงเงิน 1,000,000 บาท ขึ้นไป = 14.21	3.03					
25. สินเชื่อเงินสดอเนกประสงค์ ควิกแคช	เงินก้อน	วงเงิน 10,000 – 49,999 บาท = 28 วงเงิน 50,000 – 99,999 บาท = 26 วงเงิน 100,000 บาทขึ้นไป = 26		-	-	-	✓	✓
บจ.เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเฮส	สินค้าผ่อน ชำระ เงินก้อน	13.82	13.83	-	N/A	N/A	N/A	N/A
26. สินเชื่อพาวเวอร์บาย								
27. เซ็นทรัล เพอร์ซันนัลโลน		วงเงิน 30,000 – 49,999 บาท = 15	12.57	-	N/A	N/A	N/A	✓
		วงเงิน 50,000 – 99,999 บาท = 15	11.88					
		วงเงิน 100,000 – 249,999 บาท = 15	9.26					
		วงเงิน 250,000 – 3,000,000 บาท = 15	7.21					

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
บจ.เซทเทเลม 28. เซทเทเลมเพอร์ซันนัลโลน 29. สินเชื่อเงินผ่อนเซทเทเลม	เงินก้อน สินค้าผ่อน ชำระ	ไม่เกิน 28.00 ไม่เกิน 28.00		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
บมจ. บัตรกรุงไทย 30. สินเชื่อบุคคล KTC Cash	เงินก้อน	วงเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 = 15 วงเงิน 15,001 – 25,000 บาท = 15 วงเงิน 25,001 – 40,000 บาท = 15 วงเงินตั้งแต่ 40,001 บาท = 15	6 – 10	800 บาท 1,000 บาท 1,300 บาท 1,500 บาท	-	-	ร้อยละ 5	✓
31. KTC Cash Revolve	O/D	15	13	-	-	-	ร้อยละ 3 หรือ 300 บาท	✓
บจ. บัตรกรุงศรีฯ 32. สินเชื่อพิเศษดรีมโลน	เงินก้อน	วงเงิน 30,000 – 99,999 บาท = 15 วงเงิน 100,000 – 3,000,000 บาท = 15	10.74 8.70	-	N/A	N/A	N/A	✓
บมจ. อีออน ธนสินทรัพย์ 33. สินเชื่อส่วนบุคคล	เงินก้อน	เดือนที่ 1 = 15 เดือนที่ 2 เป็นต้นไป = 0	0 ร้อยละ 3 ต่อเดือน	55 บาท ต่อ 1,000 บาท	N/A	N/A	ร้อยละ 8	✓
34. สินค้าเงินผ่อน	สินค้า ผ่อนชำระ	0 - 1.75 ต่อเดือน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ตารางที่ 3.20

พฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	ประเภท	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ค่าธรรมเนียม				การจ่ายชำระ ขั้นต่ำ	ลดต้น ลดดอก
			การใช้วงเงิน	จัดการเงินกู้	แรกเข้า	รายปี		
บมจ. อีซีบาย								
35. บัตรกดเงินสด ยูเมะพลัส	O/D	15	7.44 (คงที่)	N/A	-	-	✓	✓
36. สินเชื่อบุคคลอีซีบาย	เงินก้อน	15	7.44 (คงที่)	N/A	-	-	✓	✓
37. สินเชื่อเงินผ่อน	สินค้าผ่อนชำระ	15	7.44 (คงที่)	N/A	-	-	✓	✓
บจ. เอไอจีการ์ด								
38. บัตรเงินสด เอไอจี จัสแคช	O/D	รายได้ 10,000 – 29,999 บาท = 15 รายได้ 30,000 – 99,999 บาท = 15 รายได้ 100,000 บาท ขึ้นไป = 15	13 11 9	N/A	-	-	ร้อยละ 5 หรือ 400 บาท	✓
39. สินเชื่อบุคคลเอไอจี	เงินก้อน	วงเงิน 10,000 – 49,999 บาท = 13.36 วงเงิน 50,000 - 99,999 บาท = 14.68 วงเงิน 100,000 บาท ขึ้นไป = 16.12	14.64 13.32 11.88	ไม่เกิน 750 บาท	N/A	-	N/A	✓
บจ. พรอมิส (ประเทศไทย)								
40. สินเชื่อบุคคลพรอมิส	เงินก้อน	15	13	N/A	N/A	N/A	N/A	✓
บมจ. สยามเจนเนอรัลฯ								
41. สินเชื่อบุคคล	เงินก้อน	15	13	N/A	N/A	N/A	N/A	✓
บจ. วี แคช เอ็นเตอร์ไพรส์								
42. สินเชื่อเงินสด วีแคช	เงินก้อน	15	13	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ที่มา : รวบรวมจากเว็บไซต์สถาบันการเงิน เดือน กันยายน 2550

2) ผู้ให้บริการนอกระบบ

จากตารางที่ 3.21 แสดงให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยผู้ปล่อยกู้คิดจากลูกค่านั้น สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดมาก โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 106.20 ต่อปี หรือร้อยละ 8.85 ต่อเดือน นอกจากนี้พฤติกรรมการตั้งราคาของผู้ปล่อยกู้ในระบบ ก็คือพฤติกรรมเดียวกับผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ คือ การแบ่งแยกราคาขายระดับที่ 3 (Third-Degree Price Discrimination) โดยแบ่งประเภทลูกค้าจากวงเงิน และความถี่ในการใช้บริการ กล่าวคือลูกค้าที่กู้ในวงเงินที่มาก หรือมีความถี่ในการใช้บริการมากกว่า 1 ครั้ง ก็จะได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า โดยความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 2.00 – 5.00 ต่อเดือน

เมื่อสรุปอัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม ละเอียดตามตารางที่ 3.22 รวมทั้งต้นทุนการบริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการในระบบและนอกระบบแล้วซึ่งแสดงแล้วในตารางที่ 3.19 ก็พบว่าผู้ให้บริการแต่ละที่นั้นมีกำไรจากส่วนต่างของรายรับอัตราดอกเบี้ย และต้นทุนของการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3.23 ซึ่งผู้ที่มีกำไรมากที่สุดคือ ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ รองลงมาคือ ธนาคารพาณิชย์ และผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank โดยกำไรเท่ากับร้อยละ 89.92 ต่อปี 13.90 ต่อปี และ 5.74 ต่อปี ตามลำดับ

ตารางที่ 3.21

อัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

ผู้ปล่อย เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)		ค่าธรรมเนียม (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
รายที่ 1	รายปี	36.00 – 60.00	0.00	36.00 – 60.00
	รายเดือน	3.00 – 5.00	0.00	3.00 – 5.00
รายที่ 2	รายปี	60.00 : วงเงินไม่เกิน 100,000 บาท	0.00	60.00
		36.00 : วงเงินมากกว่า 100,000 บาท	0.00	36.00
	รายเดือน	5.00 : วงเงินไม่เกิน 100,000 บาท	0.00	5.00
		3.00 : วงเงินมากกว่า 100,000 บาท	0.00	3.00
รายที่ 3	รายปี	120.00 – 204.00	0.00	120.00 – 204.00
	รายเดือน	10.00 – 17.00	0.00	10.00 – 17.00
รายที่ 4	รายปี	120.00	0.00	120.00
	รายเดือน	10.00	0.00	10.00
รายที่ 5	รายปี	120.00 : กู้ครั้งแรก	0.00	120.00
		84.00 : กู้มากกว่า 1 ครั้ง	0.00	84.00
	รายเดือน	10.00 : กู้ครั้งแรก	0.00	10.00
		7.00 : กู้มากกว่า 1 ครั้ง	0.00	7.00
รายที่ 6	รายปี	120.00	0.00	120.00
	รายเดือน	10.00	0.00	10.00
รายที่ 7	รายปี	120.00 : กู้ครั้งแรก	0.00	120.00
		60.00 : กู้มากกว่า 1 ครั้ง	0.00	60.00
	รายเดือน	10.00 : กู้ครั้งแรก	0.00	10.00
		5.00 : กู้มากกว่า 1 ครั้ง	0.00	5.00
รายที่ 8	รายปี	120.00	0.00	120.00
	รายเดือน	10.00	0.00	10.00

ตารางที่ 3.21

อัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ (ต่อ)

ผู้ปล่อย เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)		ค่าธรรมเนียม (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
รายที่ 9	รายปี	84.00 : วงเงินน้อยกว่า 50,000 บาท	0.00	84.00
		60.00 : วงเงินมากกว่าหรือเท่ากับ 50,000บาท	0.00	60.00
	รายเดือน	7.00 : วงเงินน้อยกว่า 50,000 บาท 5.00 : วงเงินมากกว่าหรือเท่ากับ 50,000บาท	0.00 0.00	7.00 5.00
รายที่ 10	รายปี	180.00	0.00	180.00
	รายเดือน	15.00	0.00	15.00
เฉลี่ย	รายปี	106.20	0.00	106.20
	รายเดือน	8.85	0.00	8.85

ที่มา : จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ราย เมื่อ วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2550

ตารางที่ 3.22

การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มี
หลักประกัน

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	อัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม
ธนาคารพาณิชย์ ²	24.84
Non – Bank ²	26.60
นอกระบบ ³	106.20

ที่มา : 1. จากตารางที่ 3.20 และ 3.21

2. ข้อมูลปี 2549

3. ข้อมูลปี 2550

ตารางที่ 3.23

การเปรียบเทียบต้นทุนการให้บริการ อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม และกำไรของผู้ให้บริการ
สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

หน่วย : ร้อยละ

ผู้ให้บริการ	ต้นทุนการบริการ	อัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม ที่ได้รับ	กำไรของ ผู้ให้บริการ
ธนาคารพาณิชย์ ²	10.95	24.84	13.89
Non – Bank ²	20.67	26.60	5.93
นอกระบบ ³	16.28	106.20	89.92

ที่มา : 1. จากตารางที่ 3.19 และ 3.22

2. ข้อมูลปี 2549

3. ข้อมูลปี 2550

3.4.3 การแข่งขันที่ไม่ใช้ราคา

1) ผู้ให้บริการในระบบ

การแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการในระบบสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3.24 ซึ่งพบว่าสถาบันการเงินที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูงสุด เท่ากับ 3.00 ล้านบาท คือ ธนาคารกรุงไทยฯ บจ.เจเอเนอรัลคาร์ดฯ บจ.จีอี แคปปิตอลฯ และ บจ.บัตรเครดิตศรีฯ สถาบันการเงินที่ให้ระยะเวลาการผ่อนชำระนานที่สุด เท่ากับ 84 เดือน คือ ธนาคารไทยธนาคารฯ สถาบันที่กำหนดรายได้ขั้นต่ำต่อเดือนน้อยที่สุด เท่ากับ 5,000 บาท ต่อเดือน คือ บจ.จีอี แคปปิตอลฯ บมจ.อีซีบายฯ และ บมจ.อีคอนฯ ซึ่งทั้ง 3 บริษัทนี้เป็น Non – Bank เน้นการให้บริการกลุ่มผู้มีรายได้น้อย จึงเป็นเหตุให้ต้นทุนการดำเนินการต่อหน่วยสูงกว่าผู้ให้บริการที่เป็น ธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 3.24

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ให้บริการในระบบ

ผู้ให้บริการ	วงเงิน	ระยะเวลาการ ผ่อนชำระ	รายได้ขั้นต่ำ (บาท)	อายุการทำงาน	พื้นที่ให้บริการ	ของแถม	สมัครทาง อินเทอร์เน็ต
ธ.กสิกรไทยฯ							
1. สินเชื่อเงินสดทันใจ	3 เท่า รายได้ แต่ไม่เกิน 1,500,000 บาท	60 เดือน	15,000	6 เดือนขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
2. สินเชื่อบุคคลทันใจ	10,000 – 50,000 บาท : เงินสดสำรอง 50,000 – 500,000 บาท : มีวัตถุประสงค์	6 - 48 เดือน	10,000	6 เดือนขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
ธ.กรุงไทยฯ							
3. สินเชื่อบุคคลกรุงไทยไอแคช	5 เท่า หรือไม่เกิน 3,000,000 บาท	6 – 60 เดือน	10,000	4 เดือน ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	N/A	N/A
ธ.ทหารไทยฯ							
4. สินเชื่อบุคคล Ready Cash	3 เท่ารายได้ หรือ 30,000 – 500,000 บาท	N/A	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	N/A	✓
5. สินเชื่อบุคคลเงินสดทันใจCash 2 Go	5 เท่ารายได้ หรือ 30,000 – 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	N/A	✓
ธ.ไทยพาณิชย์ฯ							
6. สินเชื่อหมุนเวียน Speedy Cash	3.50 เท่ารายได้ สูงสุด 750,000 บาท	12 – 60 เดือน	10,000	N/A	ทั่วประเทศ	N/A	✓
7. สินเชื่อบุคคล Speedy Loan	3.50 เท่ารายได้ สูงสุด 750,000 บาท	12 – 60 เดือน	10,000	N/A	ทั่วประเทศ	N/A	✓
ธ.กรุงศรีอยุธยาฯ							
8. สินเชื่อสไมล์แคช	5 เท่าเงินเดือน สูงสุด 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	-
ธ.นครหลวงไทยฯ							
9. สินเชื่อเงินสดเพิ่มสุข	1 – 3 เท่ารายได้ สูงสุด 1,000,000 บาท	สูงสุด 60 เดือน	7,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	N/A	✓
ธ.ไทยธนาคารฯ							
10. สินเชื่อบุคคลเพชรชนัลแคช	5 เท่าเงินเดือน หรือ 30,000-1,500,000 บาท	สูงสุด 84 เดือน	10,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	N/A

ตารางที่ 3.24

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	วงเงิน	ระยะเวลาการ ผ่อนชำระ	รายได้ขั้นต่ำ (บาท)	อายุการทำงาน	พื้นที่ให้บริการ	ของแถม	สมัครทาง อินเทอร์เน็ต
ธ.สแตนดาร์ดฯ							
11. สินเชื่อบุคคลสแตนดาร์ดฯ	5 เท่าเงินเดือน หรือ 30,001 – 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	N/A	กทม. และ	✓	✓
12. วงเงินสแตนบายแคช	3 เท่าเงินเดือน สูงสุดไม่เกิน 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	N/A	ปริมณฑล และ	✓	✓
13. วงเงินพิเศษส่วนบุคคล	3 เท่าเงินเดือน สูงสุดไม่เกิน 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	N/A	ต่างจังหวัด 8	✓	✓
14. สินเชื่อสมาร์ตแคช	5 เท่าเงินเดือน สูงสุดไม่เกิน 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	N/A	จังหวัด	✓	✓
ธ.ยูโอบีฯ							
15. สินเชื่อบุคคล ยูโอบี ไอแคช	สูงสุด 1,000,000 บาท	สูงสุด 60 เดือน	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
16. วงเงินยูโอบี แคชพลัส	สูงสุด 1,000,000 บาท	-	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
17. วงเงิน ยูโอบี Executive O/D	5 เท่า รายได้ สูงสุด 1,000,000 บาท	-	40,000	3 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
ธ.ไทยเครดิตเพื่อรายย่อยฯ							
18. สินเชื่อบุคคลไทยเครดิต	10,000 – 350,000 บาท	12 – 60 เดือน	10,000	4 เดือน ขึ้นไป	N/A	N/A	N/A
ธ.ซีทีแบงก์ฯ							
19. ซีทีแบงก์เรดดีเครดิต	สูงสุด 3.5 เท่า หรือ 750,000 บาท	ไม่กำหนด	7,000	4 เดือน ขึ้นไป	กทม. และ 33	✓	✓
20. ซีทีแบงก์เพอร์ซันนัลโลน	N/A	12 – 60 เดือน	15,000	4 เดือน ขึ้นไป	จังหวัด	✓	✓
ธ.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ฯ							
21. สินเชื่อบุคคล เอชเอสบีซี	4 เท่าเงินเดือน หรือไม่เกิน 1,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	12,000	4 เดือน ขึ้นไป	กทม.	✓	✓
บจ.แคปปิตอล โอเค							
22. สินเชื่อเงินสดพร้อมใช้แคปปิตอล โอเค	5 เท่ารายได้	สูงสุด 60 เดือน	8,000	6 เดือน ขึ้นไป	กทม.	N/A	✓

ตารางที่ 3.24

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	วงเงิน	ระยะเวลาการ ผ่อนชำระ	รายได้ขั้นต่ำ (บาท)	อายุการทำงาน	พื้นที่ให้บริการ	ของแถม	สมัครทาง อินเทอร์เน็ต
บจ. จีอี แคปปิตอลฯ 23. จีอี มัณนี เฟิร์สช้อยส์	3,000 – 500,000 บาท	สูงสุด 3 ปี	5,000 : กทม 8,000 : ตจว.	6 เดือน ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
24. จีอี มัณนี เพอร์ซันนัลเครดิต	สูงสุด 3,000,000 บาท	6 – 60 เดือน	15,000	1 ปี ขึ้นไป	ทั่วประเทศ	✓	✓
25. สินเชื่อเงินสดอเนกประสงค์ คิวิกแคช	5 เท่ารายได้ สูงสุด 300,000 บาท	6 – 48 เดือน	8,000	6 เดือน	ทั่วประเทศ	✓	✓
บจ.เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเชส 26. สินเชื่อพาวเวอร์บาย	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
27. เซ็นทรัล เพอร์ซันนัลโลน	5 เท่ารายได้ สูงสุด 3,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	1 ปี ขึ้นไป	กทม. ปริมณฑล และ 3 จังหวัด	✓	✓
บจ.เซทเทเลม 28. เซทเทเลมเพอร์ซันนัลโลน	10,000 บาท ขึ้นไป	6 – 48 เดือน	10,000	6 เดือนขึ้นไป	N/A	N/A	✓
29. สินเชื่อเงินผ่อนเซทเทเลม	สูงสุด 5 เท่ารายได้	6 – 48 เดือน	6,500	6 เดือนขึ้นไป	N/A	N/A	✓
บมจ. บัตรกรุงไทย 30. สินเชื่อบุคคล KTC Cash	5 เท่ารายได้ หรือ 7,500 – 1,500,000 บาท	6 – 36 เดือน	10,000	4 เดือน	ทั่วประเทศ	✓	✓
31. KTC Cash Revolve	3 เท่ารายได้		7,000	4 เดือน	ทั่วประเทศ	✓	✓
บจ. บัตรกรุงศรีฯ 32. สินเชื่อพิเศษดรีมโลน	5 เท่ารายได้ สูงสุด 3,000,000 บาท	12 – 60 เดือน	15,000	1 ปีขึ้นไป	กทม.	N/A	✓
บมจ. อีออน ธนสินทรัพย์ 33. สินเชื่อส่วนบุคคล	3,000 บาท ขึ้นไป	6 – 24 เดือน	8,000	1 ปีขึ้นไป	ทั่วประเทศ	-	✓
34. สินค้าเงินผ่อน	3,000 บาท ขึ้นไป	6 – 24 เดือน	5,000	6 เดือนขึ้นไป	ทั่วประเทศ	-	✓

ตารางที่ 3.24

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ให้บริการในระบบ (ต่อ)

ผู้ให้บริการ	วงเงิน	ระยะเวลาการ ผ่อนชำระ	รายได้ขั้นต่ำ (บาท)	อายุการทำงาน	พื้นที่ให้บริการ	ของแถม	สมัครทาง อินเทอร์เน็ต
บมจ. อีซีบาย 35. บัตรกดเงินสด ยูเมะพลัส	N/A	N/A	กทม : 7,000 ตจว : 5,000	4 เดือนขึ้นไป	73 จังหวัด	✓	✓
36. สินเชื่อบุคคลอีซีบาย	สูงสุด 1,000,000 บาท	N/A	5,000	4 เดือนขึ้นไป	73 จังหวัด	✓	✓
37. สินเชื่อเงินผ่อน	5 เท่ารายได้	N/A	7,000	4 เดือนขึ้นไป	73 จังหวัด	✓	✓
บจ. เอไอจีคาร์ด 38. บัตรเงินสด เอไอจี จัสแคช	N/A	ไม่กำหนด	15,000	มากกว่า 1 ปี	N/A	✓	✓
39. สินเชื่อบุคคลเอไอจี	สูงสุด 1,000,000 บาท	12 - 60 เดือน	15,000	6 เดือน	N/A	✓	✓
บจ. พรอมิส (ประเทศไทย) 40. สินเชื่อบุคคลพรอมิส	1,000 – 100,000 บาท	สูงสุด 3 ปี	N/A	N/A	กทม.	N/A	-
บมจ. สยามเจนเนอรัลฯ 41. สินเชื่อบุคคลสยามเจนเนอรัลฯ	อายุงาน 1 – 3 ปี : ไม่เกิน 3 เท่า อายุงานมากกว่า 3 ปี : ไม่เกิน 5 เท่า	ไม่เกิน 3 ปี ไม่เกิน 5 ปี	8,000	1 ปี ขึ้นไป	N/A	N/A	N/A
บจ. วี แคช เอ็นเตอร์ไพรส์ 42. สินเชื่อเงินสด วีแคช	5 เท่ารายได้	N/A	7,000	1 ปี ขึ้นไป	N/A	N/A	N/A

ที่มา : รวบรวมจากเว็บไซต์สถาบันการเงิน เดือน กันยายน 2550

นอกจากนี้พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของธุรกิจสินค้าส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ก็ยังสามารถแบ่งได้ดังนี้

(1) กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในธุรกิจสินค้าส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันเพื่อสร้างความแตกต่างทางการบริการ สามารถจำแนกได้ดังนี้

(1.1) การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ โดยการแบ่งกลุ่มลูกค้าเพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งผู้ที่สามารถรับสิทธิพิเศษจากการใช้บริการ และสร้างความภักดีในตราสินค้า การดำเนินกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ในลักษณะนี้ได้แก่ การแบ่งลูกค้าเป็นกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการ และเคยใช้บริการ โดยผู้ที่เคยใช้บริการนั้น จะได้รับสิทธิพิเศษในการสมัครครั้งต่อไป เช่น การได้ส่วนลดดอกเบี้ย หรือการได้รับวงเงินที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

(1.2) การสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ พบได้มากในสินค้าเพื่อซื้อสินค้าผ่อนชำระ เช่น การเพิ่มประเภทของสินค้าและบริการใหม่ๆ ในธุรกิจสินค้าผ่อนชำระ ให้มีสินค้าครอบคลุมมากขึ้น ตั้งแต่เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ประดับยนต์

(2) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดของธุรกิจสินค้าส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมีดังนี้

(2.1) การให้ของกำนัลเมื่อสมัครสินค้าส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการส่งเสริมให้มีการสมัครสินค้าส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมากขึ้น เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ตู้กดน้ำ กระเป๋า รวมถึงเสนอสิทธิในการชิงรางวัล เช่น รถยนต์ เป็นต้น

(2.2) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นความต้องการให้ผู้บริโภคจดจำและรับรู้ตราสินค้า (Brand Awareness) ว่าเป็นแหล่งเงินกู้ถูกกฎหมาย ที่พร้อมจะให้บริการแก่บรรดาผู้มีรายได้น้อย

บริษัท มีเดีย สเปนดิ้ง จำกัด ได้รวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายในการโฆษณาของสินค้าผ่านสื่อต่างๆ พบว่า ช่วง 10 เดือนแรกของปี 2548 ผู้ประกอบการสินค้าส่วนบุคคลทำการโฆษณาด้วยจำนวนเงินรวม 406 ล้านบาท เน้นหนักไปที่สื่อ โทรทัศน์ ด้วยจำนวนเงินมากถึง 134 ล้านบาท ผู้ประกอบการแต่ละรายก็ยังคงถ่ายทอดเรื่องความเร็วในการอนุมัติเพื่อชี้ให้ผู้โฆษณาเข้าใจและสร้างแรงดึงดูดให้หันมากู้เงิน ส่วนผู้ประกอบการรายใหม่อย่าง บจ.พรอมิสฯ เลือกที่จะใช้สื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อหลักในการสร้างกระบวนการรับรู้ นอกจากนี้ บจ.พรอมิสฯ ยังเพิ่มมูลค่าให้กับตราสินค้าโดยใช้กลยุทธ์แจกห่อกระดาษทิชชูที่มีข้อความโฆษณาเชิญชวนให้ผู้บริโภครู้จักมากขึ้น ซึ่งข้อความภายในระบุว่า เปิดแล้ววันนี้ พรอมิส สาขาสีลม พร้อมบริการละเอียดในการขอสินเชื่อเงินส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน นอกจากนี้ บจ. จีอี แคปปิตอลฯ ผู้ให้บริการสินเชื่อเพื่อการ

ซื้อสินค้าแบบผ่อนชำระในชื่อ“เฟิร์สช้อยส์” สินเชื่อเงินสดอเนกประสงค์ “ควิกแคช” “จีอี มั่นใจ เพอร์ ซันนัล เครดิต” ใช้สื่อทางโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และป้ายโฆษณา บิลบอร์ดในการโฆษณาอย่างต่อเนื่อง สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ได้จัดทำหนังสือโฆษณาจำนวน 3 ชุด ชุดแรกมุ่งนำเสนอบริการบัตรเครดิต แคชการ์ด ชุดที่สองเน้นบริการยืมอีกได้อีก และชุดที่สามเน้นประเด็นเลือกวันชำระคืนได้

(3) กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่าย กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่ายของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมีดังนี้

(3.1) การขยายฐานลูกค้า ซึ่งปัจจุบันมุ่งขยายฐานลูกค้าสู่ต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังใช้กลยุทธ์แบบขายตรงทางโทรศัพท์ และการขายโดยผ่านสาขาของธนาคารพาณิชย์

(3.2) การเพิ่มช่องทางการขยายฐานลูกค้า ผ่านทางผู้ให้บริการเดิม ในรูปของสมาชิกแนะนำสมาชิก โดยการให้สิ่งตอบแทนเป็นเงินคืน หรือของกำนันต่างๆ เมื่อผู้ถูกแนะนำได้รับอนุมัติสินเชื่อส่วนบุคคลได้ตามจำนวนที่กำหนด ตัวอย่างเช่น สินเชื่อเฟิร์สช้อยส์ มีโครงการ Member Get Members โดยกำหนดให้สมาชิกแนะนำลูกค้า 3 ท่านขึ้นไป จะได้รับเตาอบ หรือ หากแนะนำ 1-2 ท่าน จะได้รับจาน ชาม และถ้วยกาแฟ หรือหากสมาชิกแนะนำผู้อื่นให้สมัคร สินเชื่อเซ็นทรัล เพอร์ซันนัลโลน และได้รับการอนุมัติ สมาชิกก็จะได้ของสมนาคุณตามโปรโมชั่นในแต่ละช่วง

(3.3) การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงลูกค้า ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ของไทยต่างๆ ได้เพิ่มช่องทางการเข้าถึงลูกค้า โดยการตั้งสาขาย่อยในห้างสรรพสินค้า สำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เนื่องจากมีข้อกำหนดจากธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้สามารถตั้งสาขาได้เพียง 1 แห่งเท่านั้น ทำให้สาขาของธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศ จำเป็นต้องดำเนินนโยบายเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยการควบรวมกิจการกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่างๆ เช่น ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ ควบรวมกับ ธนาคารนครธน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ได้เพิ่มช่องทางการให้บริการผ่านศูนย์บริการสาขาทั่วประเทศ ตั้งอยู่บนสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน ห้างสรรพสินค้า แม้กระทั่งผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นต้น

(4) กลยุทธ์ด้านบุคคล (People) หรือ พนักงาน (Employees) ซึ่งผู้ให้บริการโดยส่วนใหญ่จะมีการจัดตั้งฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ขึ้นเพื่อดูแลตอบข้อซักถามและตอบสนองความต้องการของลูกค้าผ่านทางโทรศัพท์ อีเมลล์ จดหมายหรือช่องทางอื่นๆ เช่น บมจ.อีซี่บาย ได้จัดตั้ง EASY Smile Team เพื่อให้คำแนะนำ ตอบคำถาม ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือบริการอื่นๆของสาขา

(5) กลยุทธ์ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) เป็นการแสดงคุณภาพให้บริการผ่านทางลักษณะกายภาพที่ลูกค้าสามารถสัมผัสได้ ทำให้เกิดความพึงพอใจของลูกค้า โดยการสร้างคุณภาพโดยรวม เช่น อาคาร ความสะอาด การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันธนาคารเป็นจำนวนมากได้มีการปรับปรุงภาพลักษณ์ภายนอกของธนาคาร โดยการ Re – Branding เช่น ธนาคารกรุงศรี ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น

(6) กลยุทธ์ด้านการส่งมอบคุณภาพในการให้บริการ (Process) กลยุทธ์ด้านการส่งมอบคุณภาพในการให้บริการ ที่เห็นได้ชัดคือ กลยุทธ์ของความเร็วในการอนุมัติสินเชื่อ ซึ่งปัจจุบันผู้ให้บริการต่างเน้นกลยุทธ์ในเรื่องของความเร็วในการอนุมัติเป็นอย่างมาก เช่น บมจ. อีซีบาย กำหนดให้ลูกค้า ที่สมัครสินเชื่อผ่านชำระ บริษัทฯ จะสามารถแจ้งผลอนุมัติได้ในเวลาประมาณ 10 นาที และสำหรับสินเชื่อเงินสด บริษัทฯ สามารถแจ้งผลการพิจารณาสินเชื่อเงินสดให้กับลูกค้าภายในเวลา 1 ชั่วโมง สำหรับลูกค้าสินเชื่อเงินสดที่ยื่นเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วน หรือ บมจ. อีออน ธนสินทรัพย์ สามารถแจ้งผลการพิจารณาสินเชื่อส่วนบุคคลภายใน 30 นาที

2) ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ จำนวน 10 ราย สามารถแสดงลักษณะของการแข่งขันที่มีใช้ราคาของผู้ปล่อยกู้ได้ดังตารางที่ 3.25 โดยจุดเด่นของการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ให้บริการในระบบ คือ กลยุทธ์ด้านการส่งมอบบริการ ผู้ปล่อยเงินกู้สามารถโอนเงินให้ลูกค้าได้ภายใน 1 วัน ซึ่งมีความรวดเร็วกว่าผู้ให้บริการในระบบมาก นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบรายใดใช้กลยุทธ์ของการโฆษณาเลย

ตารางที่ 3.25

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคาของผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ

ผู้ปล่อยเงินกู้	ระยะเวลาในการโอนเงิน	วงเงิน (บาท)	ระยะเวลาการผ่อนชำระ	การโฆษณา
รายชื่อที่ 1	1 วัน	5,000 – 30,000	ไม่กำหนด	ไม่มี
รายชื่อที่ 2	1 วัน	5,000 – 1,000,000	1 เดือน – 2 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 3	1 วัน	20,000 – 100,000	6 เดือน – 1 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 4	2 ชั่วโมง	2,000 – 5,000	2 เดือน – 5 เดือน	ไม่มี
รายชื่อที่ 5	1 วัน	10,000 – 100,000	2 เดือน – 1 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 6	1 วัน	15,000 – 80,000	1 เดือน – 1 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 7	1 วัน	5,000 – 30,000	3 เดือน – 1 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 8	1 วัน	10,000 – 50,000	15 วัน – 1 ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 9	0.50 วัน	20,000 – 100,000	6 เดือน – 1ปี	ไม่มี
รายชื่อที่ 10	1.50 วัน	5,000 – 50,000	1 เดือน – 1 ปี	ไม่มี

ที่มา : จากการสอบถามผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ราย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2550

3.4.4 การดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

1) ผู้ให้บริการในระบบ

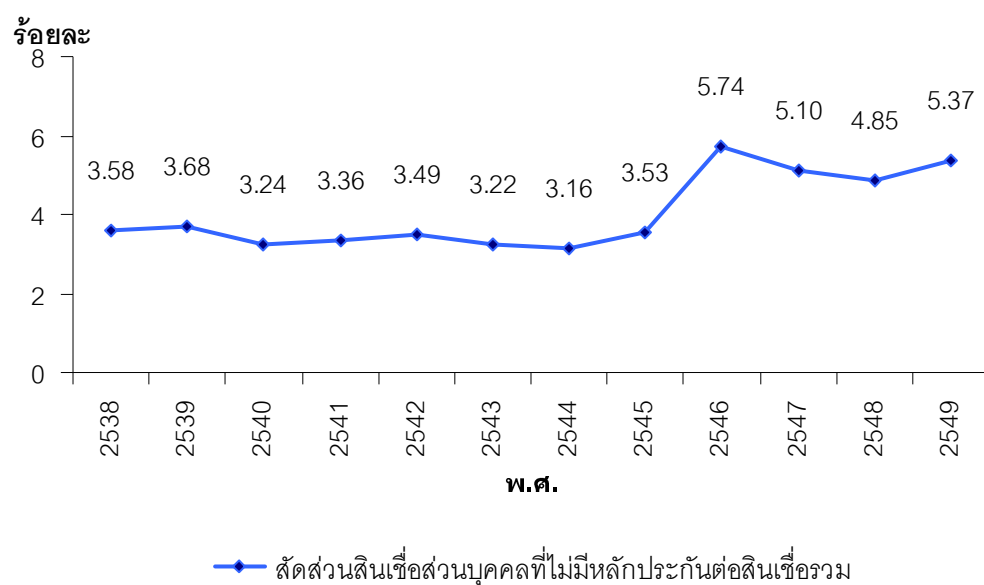
กลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เป็นกลุ่มผู้ประกอบการรายแรกๆ ที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ทำให้มีการทำตลาดในเชิงรุกที่ค่อนข้างโดดเด่น ส่วนกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้ามาทำธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันหลังสุด โดยอาศัยความได้เปรียบจากฐานลูกค้าเงินฝากจำนวนมาก ในช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมา กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยไม่ได้มีบทบาทเด่นชัดในตลาด เนื่องจากการทำธุรกิจดั้งเดิมของกลุ่มนี้ ไม่ได้ให้น้ำหนักต่อสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันมากนัก เพราะมองว่ามีความเสี่ยงสูง ดังนั้นการทำธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในช่วงดังกล่าว จึงดู

เหมือนเป็นการป้องกันการสูญเสียตลาดมากกว่าการบุกตลาดอย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์กลุ่มนี้ได้ให้ความสำคัญกับลูกค้ารายย่อยมากขึ้น ดังนั้นการทำตลาดของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันก็มีความชัดเจนและรุนแรงมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

จากภาพที่ 3.4 ก่อนปี 2546 สัดส่วนสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันต่อสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์อยู่ที่ร้อยละ 3.16 ถึง 3.68 แต่ในปี 2546 เป็นต้นมาสัดส่วนดังกล่าวเพิ่มสูงเป็นร้อยละ 5.74 ในปี 2546 และในปี 2549 เท่ากับร้อยละ 5.37

ภาพที่ 3.4

สัดส่วนสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันต่อสินเชื่อรวมของระบบธนาคารพาณิชย์

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

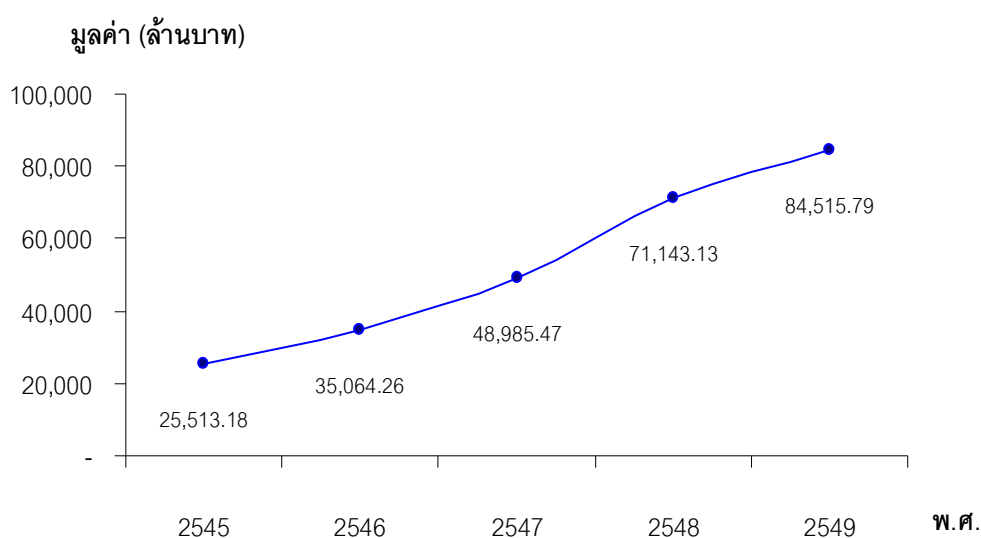
กลุ่มบริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank ยังคงเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีแนวโน้มการเติบโตของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันอีกต่อไป จากการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดที่เข้มข้น โดยในช่วง 4-5 ปี ที่ผ่านมา กลุ่ม Non – Bank ที่มีการปล่อยกู้ประเภทสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันให้กับประชาชนมีการขยายการให้บริการอย่างรวดเร็วจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่ทำให้การบริโภคในประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากภาพที่ 3.5 ปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคล

บุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการที่เป็น Non-Bank เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 25,513.18 ล้านบาทในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็น 84,515.79 ล้านบาทในปี 2549

การที่ Non – Bank มีการขยายบทบาทในระบบเศรษฐกิจนี้เป็นไปในแนวทางเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินต่างๆ ตลอดจนตลาดทุน จะเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจแทนที่การพึ่งพิงแต่เพียงธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะเป็นการทำให้ระบบการเงินมีความสมดุลมากขึ้น และนับว่า Non-Bank นับเป็นคู่แข่งของธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่นๆ ที่พยายามรุกเข้าสู่ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เนื่องจากความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทั้งสัญญาเกี่ยวกับร้านค้าปลีก ฐานลูกค้า ความพร้อมของบุคลากร ความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน เป็นต้น

ภาพที่ 3.5

ปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของ Non – Bank ปี 2545 - 2549

ที่มา : รวบรวมจากงบการเงินของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank

ทั้งนี้การบริหารจัดการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มบริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ความแตกต่างของกลุ่มผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันที่เด่นชัดคือ กฎหมายที่ควบคุมดูแลแตกต่างกัน กล่าวคือ ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (แก้ไขเพิ่มเติมในปี 2522, 2528, 2535, 2540, 2541) ในขณะที่บริษัทที่เป็น Non – Bank จะไม่ถูกควบคุมด้วยกฎหมายดังกล่าว แต่ทั้งนี้หากบริษัทที่เป็น Non – Bank จะให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังก่อน

(2) แหล่งที่มาของเงินในการปล่อยกู้ส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์มาจากการระดมเงินฝากจากประชาชน ในขณะที่บริษัทที่เป็น Non – Bank แหล่งที่มาของเงินคือ เงินกู้จากสถาบันการเงินและเงินทุนจากบริษัทแม่

(3) ขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้ เช่น การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบเครดิต ของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่เป็น Non – Bank ไม่แตกต่างกันมากนัก

(4) การชำระคืนเงินกู้ ทั้งธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่เป็น Non – Bank จะคิดดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ค้างชำระ ตลอดจนเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการให้กู้ยืมเงินดังกล่าว เมื่อลูกค้า นำเงินมาชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยผ่านจุดให้บริการของธนาคาร ธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่เป็น Non – Bank จะทำการคิดค่าธรรมเนียมการชำระเงิน (Transaction Fee) กับลูกค้า หรือแล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้จะเป็นไปตามสัญญาเงินกู้

(5) หากลูกค้ารายใดผิดนัดชำระหนี้ ธนาคารพาณิชย์จะดำเนินการทวงถามโดยออกหนังสือเตือน ในขณะที่บริษัทที่เป็น Non – Bank จะติดตามด้วยการโทรศัพท์ก่อน

(6) ในกรณีที่ลูกค้าชำระเงินล่าช้าไม่ตรงตามกำหนดวันชำระเงิน ทำให้ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทที่เป็น Non – Bank มีค่าใช้จ่ายในการติดตามชำระหนี้ และจะคิดค่าธรรมเนียมดังกล่าว (Collection Fee) กับลูกหนี้ตามสัญญาเงินกู้

(7) กรณีที่ลูกค้าค้างชำระหนี้ บริษัทที่เป็น Non – Bank จะดำเนินการว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการติดตามทวงถาม หากติดตามไม่ได้จนกลายเป็น NPL บริษัทที่เป็น Non – Bank สามารถตัดหนี้สูญของหนี้รายนั้นได้ โดยไม่ต้องดำเนินคดี แต่ในกรณีของธนาคารพาณิชย์ หากลูกหนี้กลายเป็น NPL ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำเนินการทางกฎหมายกับลูกหนี้รายนั้นก่อน จึงจะดำเนินการตัดหนี้สูญของหนี้รายนั้นได้

2) ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ

รูปแบบ และวิธีการที่ผู้ให้บริการเงินนอกระบบใช้สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) การให้เงินสดผ่านการใช้บัตรเครดิตรูดซื้อสินค้า โดยวิธีการคือ ให้ลูกค้าที่มีบัตรเครดิตที่ต้องการใช้เงินสดมากกว่าที่เบิกได้จากบัตรเครดิต และวงเงินเหลือเพื่อใช้บัตรรูดซื้อสินค้า แล้วนำสินค้านั้น แลกเปลี่ยนเป็นเงินสดกับผู้ให้บริการนอกระบบ โดยผู้ให้บริการจะหักค่าดำเนินการที่เปรียบเสมือนดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 10-20 แล้วแต่กำหนด ต่อจากนั้นผู้ให้บริการเงินนอกระบบ จะนำสินค้านั้นกล่าวขายต่อให้แก่คนรู้จักหรือบางครั้งนำสินค้า กลับไปให้ร้านค้าเดิมที่รู้จักกัน โดยสินค้าที่ผู้ถือบัตรต้องรูดซื้อส่วนใหญ่จะกำหนดเป็นสินค้ากลุ่มที่มีสภาพคล่องสูง ซื้อขายง่าย ได้แก่ บุหรี่ สุรา เบียร์ เป็นต้น ซึ่งหลังจากส่งมอบสินค้าและเงินสดหลังหักค่าดำเนินการ ผู้ให้บริการเงินนอกระบบ และผู้ถือบัตร ก็ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อกันอีก แต่ในขณะที่ผู้ถือบัตร จะมีหนี้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้น ขณะที่ผู้ประกอบการ จะได้กำไรจากส่วนต่างระหว่างราคาที่ได้จากการนำสินค้าขายต่อ กับราคาที่ซื้อสินค้าจากลูกค้าผู้ให้บริการเงินนอกระบบ นั่นเอง

(2) การให้เงินสดผ่านการอนุมัติสินเชื่อเงินผ่อนของไฟแนนซ์ โดยวิธีการคือ นำสลิปบัตรเครดิตของธนาคาร 100 บาทขึ้นไป ที่รูดแล้วไม่เกิน 1 อาทิตย์ สำเนาบัตรเครดิตและบัตรประชาชน สมัครงานซื้อเช่าซื้อ หรือสินเชื่อเงินผ่อน เพื่อซื้อสินค้าตามร้านค้าที่มีป้ายให้บริการบริษัทที่ให้บริการสินเชื่อเหล่านี้ โดยวิธีอนุมัติดังกล่าว จะค่อนข้างรวดเร็ว คือประมาณ 30 นาที สินค้าส่วนใหญ่ เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ การอนุมัติสินเชื่อประเภทนี้จะดูเครดิตลูกค้าแต่ละคน ซึ่งจะได้จากการตรวจเช็คบัตรเครดิตที่ยื่นให้ตั้งแต่แรกโดยบริษัทผู้อนุมัติวงเงินสินเชื่อจะตรวจเช็คระบบข้อมูล หรือโทรเช็คกับสถาบันการเงินนั้นๆ แล้วแต่วิธีการ ซึ่งหลังจากลูกค้าได้รับอนุมัติวงเงินซื้อสินค้าจากร้านค้า ผู้ให้บริการสินเชื่อเงินสดนอกระบบ จะรับซื้อสินค้านั้นต่อ โดยวิธีการนี้จะคิดค่าดำเนินการสูงกว่าวิธีแรก คือที่ประมาณร้อยละ 30 หรือมากกว่า นั่นคือ ราคาที่ผู้ให้บริการเงินนอกระบบคิด จะรวมความเสี่ยง และความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กรณีถูกบริษัทผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อตามยึดสินค้าหากลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนด สุดท้ายแล้วลูกค้าจะมีภาระผูกพันผ่อนชำระค่าสินค้าพร้อมดอกเบี้ยให้กับบริษัทที่อนุมัติสินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่งทั้ง 2 วิธีแรกนี้ ผู้ปล่อยเงินกู้มักจะโฆษณาโดยใช้แผ่นป้าย ติดตามสถานที่ต่างๆ

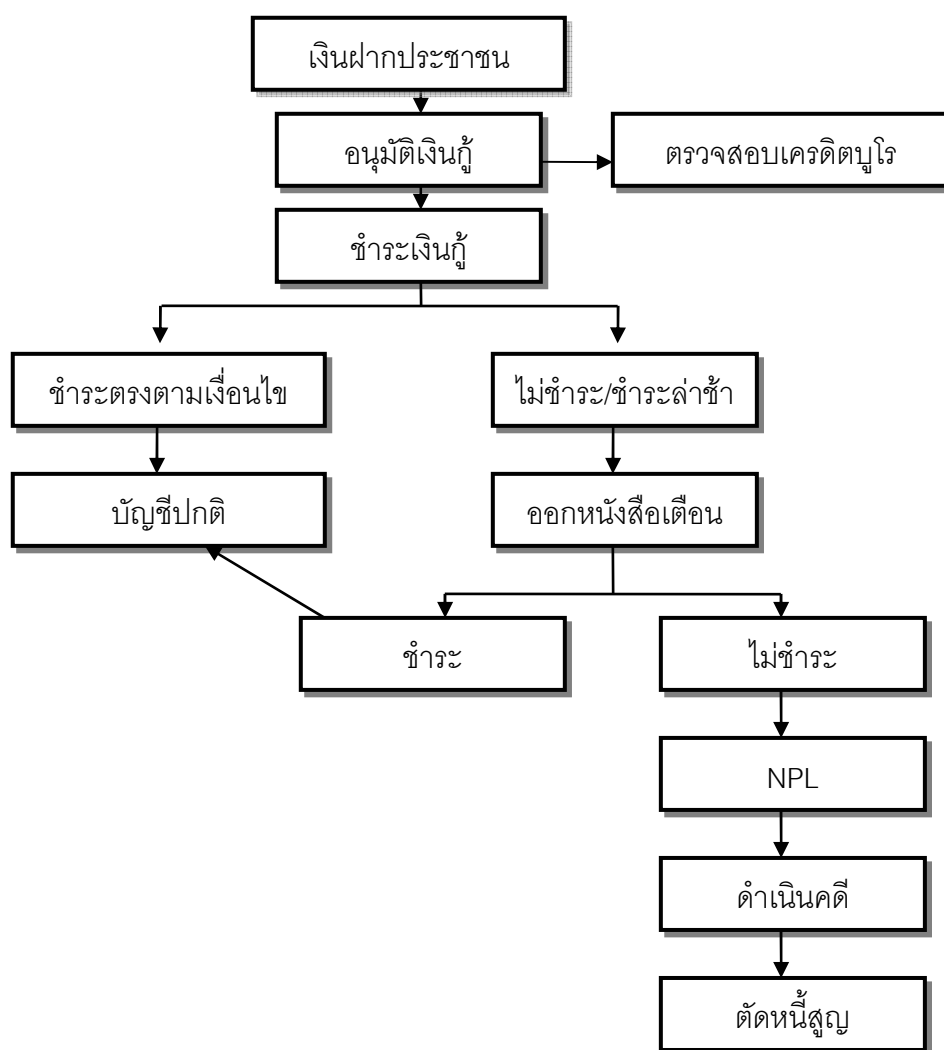
(3) การปล่อยเงินกู้เป็นเงินก้อน โดยการลงนามในสัญญาเงินกู้ หรือไม่ก็ตาม และกำหนดให้มีการผ่อนชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยตามแต่จะกำหนด บางรายจะคำนวณแบบลดต้น

ลดดอกเบี้ย บางรายจะคำนวณดอกเบี้ยในอัตราคงที่ ระยะเวลาการกู้มักเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ระดับความรุนแรงของการติดตามทวงถามจะขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่ค้างชำระ หรือจำนวนงวดที่ค้างชำระ ตั้งแต่การทวงถามทางโทรศัพท์ การทวงถามที่ทำงาน การด่าทอ การข่มขู่ หรือแม้กระทั่งการทำร้ายร่างกาย

ทั้งนี้สามารถสรุปขั้นตอนการบริหารจัดการของธนาคารพาณิชย์ บริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank และผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบได้ดังแผนภาพที่ 3.6 3.7 และ 3.8

ภาพที่ 3.6

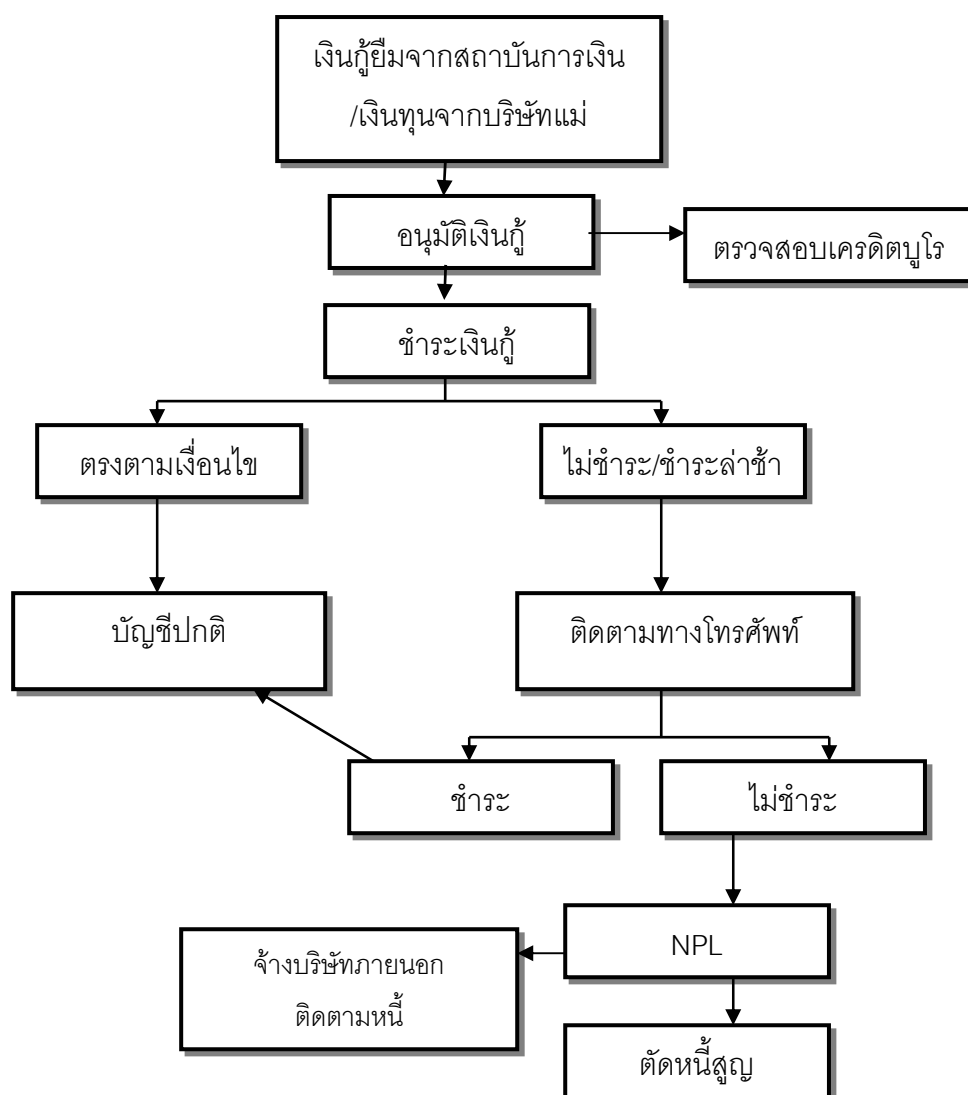
ขั้นตอนการบริหารจัดการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของธนาคารพาณิชย์

ภาพที่ 3.7

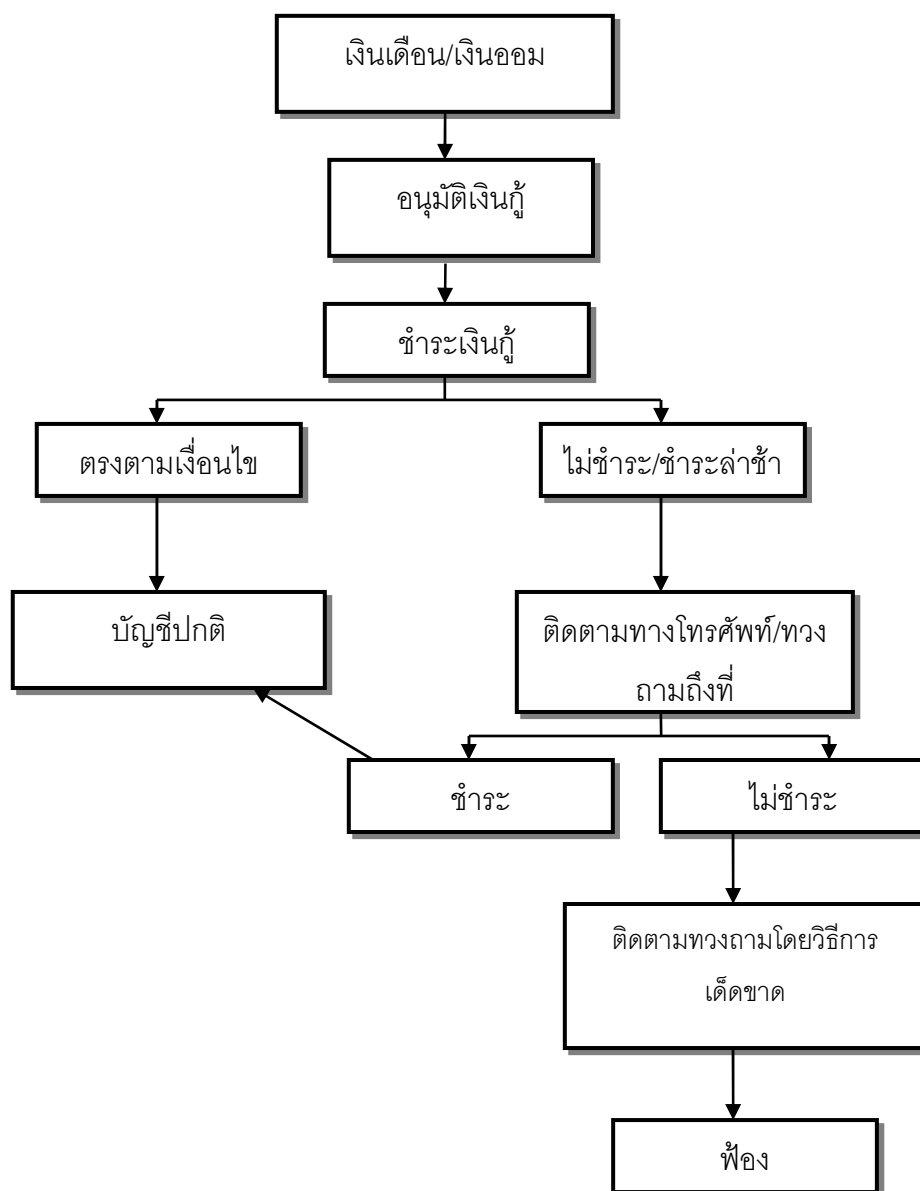
ขั้นตอนการบริหารจัดการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของบริษัทผู้ให้บริการที่เป็น

Non – Bank

ภาพที่ 3.8

ขั้นตอนการบริหารจัดการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการนอกระบบ

3.5 การเปรียบเทียบธุรกิจของ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank และผู้ให้บริการนอกระบบ

จากรายละเอียดทั้งหมดพบว่ามี ความแตกต่างของการดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของผู้ให้บริการ ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 3.26 กล่าวคือ แหล่งที่มาของเงินทุน ซึ่งธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินทุนมาจากการรับฝากเงินจากประชาชน เป็นผลให้ต้นทุนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ต่ำที่สุด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 4.63 ต่อปี เท่านั้น ในขณะที่แหล่งที่มาของเงินทุนของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank คือ เงินกู้จากสถาบันการเงิน และเงินทุนจากบริษัทแม่ ต้นทุนทางการเงินเท่ากับร้อยละ 5.27 ต่อปี ซึ่งก็ยังคงต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยประเภท MLR ซึ่งปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 7.50 – 8.00 ต่อปี ส่วนผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบนั้น แหล่งที่มาเงินทุนคือเงินออม และเงินกู้จากสถาบันการเงิน โดยที่ต้นทุนทางการเงินเท่ากับร้อยละ 5.18 ต่อปี ที่น่าสนใจคือ ต้นทุนทางการเงินของผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบต่ำกว่า ต้นทุนทางการเงินของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank เนื่องจากแหล่งที่มาของเงินทุนของผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบส่วนใหญ่คือเงินออม หากผู้ให้บริการนอกระบบไม่นำเงินดังกล่าวมาปล่อยกู้ ก็จะไปฝากธนาคาร จึงทำให้ต้นทุนค่าเสียโอกาสเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำ

ต้นทุนการดำเนินงานของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank สูงกว่าผู้ให้บริการกลุ่มอื่นๆ มาก เนื่องจากลูกค้าเป้าหมายของผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank คือผู้ที่มียาขายได้ปานกลางถึงต่ำ เป็นผลให้ต้นทุนการดำเนินงานซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ ต่อจำนวนลูกค้า 1 คน สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่ผู้ให้บริการนอกระบบนั้น มักไม่ค่อยมีต้นทุนการดำเนินงาน เนื่องจากผู้ประกอบการมักจะไม่ให้บริการใดๆ แก่ผู้กู้ แลไม่มีการดำเนินธุรกิจนี้อย่างจริงจัง ต้นทุนการดำเนินงานของผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบจึงเท่ากับร้อยละ 2.30 ต่อปี เท่านั้น

อย่างไรก็ตามหนี้เสียของผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ สูงกว่าผู้ให้บริการในระบบ เนื่องจากผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบไม่มีเครื่องมืออย่างเครดิตบูโร หรือการตรวจสอบ Black List ในการตรวจสอบประวัติของลูกค้า ทำให้หนี้เสียของผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบเท่ากับร้อยละ 8.80 ต่อปี ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เท่ากับร้อยละ 5.07 ต่อปี และผู้ให้บริการที่เป็น Non – Bank เท่ากับร้อยละ 4.75 ต่อปี

ในการคิดอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมกับลูกค้านั้น ผู้ให้บริการในระบบถูกควบคุมโดย ธนาคารแห่งประเทศไทย คือกำหนดไม่ให้เกินร้อยละ 28 ต่อปี แต่ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบนั้น ไม่ถูกควบคุมโดย ธนาคารแห่งประเทศไทย และอาศัยการหลบเลี่ยงกฎหมาย จึงสามารถคิดอัตราดอกเบี้ยได้สูงกว่าที่กฎหมายกำหนด เป็นผลให้กำไรของผู้ประกอบการสูงตามไปด้วย

นอกจากนี้การที่ธนาคารพาณิชย์ ได้ถูกควบคุมโดย พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ดังนั้นการที่จะตัดหนี้สูญกับลูกหนี้ได้นั้นจะต้องผ่านการฟ้องร้องลูกหนี้ก่อน ตลอดจนสืบทรัพย์สินอื่นๆ ของลูกหนี้เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แล้ว หากมีหนี้เหลือจึงจะสามารถขอตัดหนี้สูญสำหรับหนี้รายนั้นได้ แต่กรณีของผู้ประกอบการที่เป็น Non – Bank หากผู้ประกอบการเห็นว่าหนี้รายนั้น ไม่คุ้มค่าที่จะฟ้องร้อง ก็สามารถดำเนินการตัดหนี้สูญได้

ตารางที่ 3.26

การเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

หน่วย : ร้อยละ

เรื่อง	ธนาคารพาณิชย์	Non – Bank	ผู้ให้บริการนอกระบบ
แหล่งที่มาเงินทุน	เงินฝาก	เงินกู้สถาบันการเงิน/ เงินทุนจากบริษัทแม่	เงินออม/เงินกู้สถาบัน การเงิน
ต้นทุนทางการเงิน	4.63	5.27	5.18
ต้นทุนการดำเนินงาน	1.25	10.65	2.30
หนี้เสีย	5.07	4.75	8.80
รวมต้นทุนการบริการ	10.95	20.67	16.28
อัตราดอกเบี้ยที่คิด ต่อปี	24.84	26.60	106.20
กำไร	13.89	5.93	89.92
การตัดหนี้สูญ	ภายหลังการ ดำเนินคดี	ตัดหนี้สูญได้ทันทีเมื่อ ค้างชำระ	ถือเป็นหนี้สูญ
กฎหมายควบคุม	พระราชบัญญัติการ ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และฉบับแก้ไข เพิ่มเติม	กิจการที่ต้องขออนุญาต ตามข้อ 5 แห่งประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58	พระราชบัญญัติห้ามเรียก ดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475
ผู้ที่ทวงถาม	บริษัทภายนอก/ ธนาคาร	บริษัทภายนอก	ทวงถามเอง